

**BISBAT DE
SANT FELIU DE
LLOBREGAT**

BUTLLETÍ

[21]

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General
Pl. de la Vila 11, 1r.
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.org
www.bisbatsantfeliu.org

DUES EMPRESES , DUES GENERACIONS UN SOL SERVEI

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

C/Canonge Dorca 37
Tel.972.22.01.55
17005 Girona
www.rifersl.com

C/Lull nº321 Edifici Cinc 22@
Tel.93.311.72.01
08019 Barcelona
info@rocafer.com

Delegació Terrassa
Tel.Mòbil: 616.90.90.01
Terrassa
info@rifersl.com

Nou Tanatori Mémora Esplugues
C/ Sant Gabriel, 78-80
08950 Esplugues de Llobregat
Barcelona
Tel. 934 700 895

Tanatori Mémora de Molins de Rei
C/ Rector Colom, 1
08750 Molins de Rei
Barcelona
Tel. 936 687 961

**un concepte
funerari
en constant
evolució i
respectant sempre
a les persones
i el seu entorn**

**Tanatori Mémora
Esplugues de Llobregat**

Barcelona - Baix Llobregat - Bages

Tanatori Mémora de Molins de Rei
Tanatori Mémora d'Esplugues
Tanatori Fontal de Manresa
Tanatori de Navàs
Tanatori de Súria
Tanatori de Balsareny

902 231 132
www.memora.es

**Tanatori Mémora
Molins de Rei**

SERVEI PERMANENT 24 HORES
934 700 895

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

EDICIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana
de Mitjans de Comunicació Social

Pl. de la Vila 11, 1r.

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.org

www.bisbatsantfeliu.org

Subscripció anual: 20 euros

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE E

SANT FELIU DE

LLOBREGAT L

L

T

U

B

[ ]

NÚM 21 (2008)
30 DE JUNY
DE 2008

SUMARI

107 Església Diocesana**188 Decrets**

188 *Decret d'erecció d'un nou oratori per a la Companyia Sta Teresa de Jesús – Vilanova i la Geltrú*

188 Llicències

188 *Llicència per a estampes de la beata Josefina Sauleda*

190 Nomenaments diocesans

190 *Nomenament d'encarregat de l'Arxiu Històric*

190 Escrits dominicals

190 *Llocs d'esperança: el dol (4-5-2008)*

191 *Llocs d'esperança: Compassió en el sofriment (11-5-2008)*

192 *Llocs d'esperança: el judici - 1 (18-5-2008)*

193 *Llocs d'esperança: el judici - 2 (25-5-2008)*

194 *Llocs d'esperança: el judici - 3 (1-6-2008)*

195 *Llocs d'esperança: el judici - 4 (8-6-2008)*

196 *Llum d'esperança: Maria (15-6-2008)*

197 *Crisi econòmica (22-6-2008)*

198 *La crisi de l'aigua (29-6-2008)*

200 Crònica diocesana

200 *CASA DE L'ESGLÉSIA: Posa nom a la teva rajola*

200 *MAIG*

202 *JUNY*

205 Articles i altres escrits

205 *La formació del fidel cristià en la perspectiva de la nova evangelització. (Ponència en el 1er Congrés Internacional del Moviment "Cristifideles Laici". Barcelona, 2-5-2008)*

214 *"Saber esperar amb Maria" (Article per a la revista ENLLAÇ núm. 93, de la Comissió de Monestirs de la Província Eclesiàstica de Barcelona)*

217 Organismes diocesans

217 *Consell Pastoral Diocesà – Reunió 31-5-2008*

217 *Consell Presbiteral – Reunió 19-6-2008*

218 Delegacions**218 SALUT**

218 *Crònica maig 2008*

219 VIDA CONSAGRADA

219 *Maig*

219 *Juny*

220 *Necrològiques*

221 *Altres informacions*

221 PASTORAL VOCACIONAL

221 *Reunió al Seminari de l'àmbit pastoral vocacional*

222 FAMÍLIA I VIDA

222 *Setmana i Jornada de la Família 12-18 de maig*

222 *Reunió de la Delegació Diocesana de Família i vida (20-6-08)*

222 JOVENTUT

222 *VIII Festa de l'Esperit*

223 ENSENYAMENT

223 *Trobada de final de curs amb mestres i professors*

225 PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

226 Crònica

226 *Proclamació de la Mare de Déu de la Salut com a patrona de la diòcesi de Terrassa*

229 CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

230 Comunicats

230 *Comunicat de la reunió n. 187*

232 Documents

232 *Manifest 1 de maig 2008*

234 Crònica

234 *Reunió de delegats diocesans de Família i Vida de la CET (14-6-2008)*

234 *Jornades del SIMCOS a Solsona*

235 CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

236 Comunicats

236 *Nota de premsa final de la CCIX reunió de la Comisión Permanente de la CEE*

239 SANTA SEU

240 Decrets

240 *Decreto urbis et orbis de concesión de indulgencias especiales con ocasión de los dos mil años del nacimiento del Santo Apóstol Pablo*

241 Documents

241 *Carta del Papa a la cumbre de la FAO sobre seguridad alimentaria mundial*

245 ALTRES INFORMACIONS

246 Notícies

246 *El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona compleix 50 anys*

246 *Homenatge a Mn. Josep M. Via Taltavull*

247 *Simposi Internacional de Sagrada Escritura: La recerca del Jesús històric, de la FTC (Nota del Departament de premsa de la FTC)*

Església diocesana

DECRETS

Decret d'erecció d'un nou oratori per a la Companyia Sta Teresa de Jesús – Vilanova i la Geltrú

DECRET 04/08

Sant Feliu de Llobregat, 7-5-2008

Acceptada benignantment la petició que ens ha estat presentada per a l'erecció d'un Oratori en el nou habitatge adquirit per la Companyia Santa Teresa de Jesús, a Vilanova i la Geltrú, situat a l'Avinguda Garraf, 13-15 - 2n 2a, i havent-se donat conformitat al local habilitat a tal objecte;

PEL PRESENT decret erigim l'esmentat Oratori, i autoritzem que s'hi pugui celebrar la Santa Missa i s'hi pugui reservar i venerar la Santíssima Eucaristia, observades fidelment les disposicions canòniques i les normes litúrgiques vigents, mentre no disposem el contrari.

Advertim que l'esmentat Oratori no podrà ser destinat a usos profans sense l'autorització de l'ordinari (CDC, c. 1224.2), i no podrà ser traslladat sense obtenir prèviament la nostra llicència.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

*+ Agustí Cortès Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i Cancellier*

LLICÈNCIES

Llicència per a estampes de la beata Josefina Sauleda

Llicència 01/08

DIRECTORI: Estampes "**Beata Josefina Sauleda - Oracions**", en llengua catalana.

AUTOR: Federació de la Immaculada (Dominiques), en llengua castellana, i traduït al català per Mn. Gaspar Mora, per ser distribuïdes per les Dominiques del Monestir de la Mare de Déu del Mont-Sió (Esplugues de Llobregat), d'aquest Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Sant Feliu de Llobregat, 7-5-2008

Vist el precedent dictamen del Censor i, quant a nosaltres pertoca, autoritzem la publicació del material que es tracta i del qual adjuntem esborrany; cal fer-hi constar la llicència eclesiàstica, en la forma d'estil, i dipositar a la Secretaria General del Bisbat tres exemplars de l'obra de referència, abans de donar-la a la publicitat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe,

*+Agustí Cortès Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Cancellier*

DILIGÈNCIA: Expedida la llicència en la mateixa data del Decret.

El Secretari general i Canceller

BEATA JOSEFINA SAULEDA - ORACIONES

Déu Totpoderós, Vós que heu infós el vostre amor en la Beata Josefina i l'heu enfortida amb la gràcia de donar la vida pels germans, com va fer Crist, concediu-nos, per la seva intercessió, de ser sempre fidels a la vostra voluntat i de confessar el vostre nom amb les nostres paraules i les nostres obres.

Per Nostre Senyor Jesucrist...

Oh Déu, Vós que poseu la vostra complaença (*) en els febles i els petits, que el món menysprea, accepteu la nostra acció de gràcies per les meravelles que el vostre Esperit va realitzar en la beata Josefina, enfortint-la fins a donar la vida per la fe; concediu-nos també a nosaltres de ser sempre dòcils a les seves mocions, per tal que les nostres vides us glorifiquin i manifestin als homes la potència infinita de la vostra misericòrdia.

Per Nostre Senyor Jesucrist...

BEATA JOSEFINA SAULEDA - ORACIONES

Dios todopoderoso, tú que has infundido tu amor en la Beata Josefina y la has fortalecido concediéndole dar la vida por los hermanos como hizo Cristo, concédenos que su intercesión nos alcance permanecer siempre fieles a tu voluntad y confesar tu nombre con nuestras palabras y nuestras obras.

Por nuestro Señor.

Oh Dios, que te complaces en los débiles y pequeños, (en) los que el mundo desprecia, acepta nuestra acción de gracias por las maravillas que tu Espíritu realizó en la Beata Josefina, fortaleciéndola hasta dar la vida por la fe; concédenos también a nosotros ser siempre dóciles a sus mociones para que nuestras vidas te glorifiquen y manifiesten a los hombres la infinita potencia de tu misericordia.

Por nuestro Señor.

(*) NOTA DEL CENSOR: el verb complaire és poc usat a la primera persona del plural

NOMENAMENTS DIOCESANS

Nomenament d'encarregat de l'Arxiu Històric

Sant Feliu de Llobregat, 6-5-2008

Havent de procedir al nomenament d'encarregat de l'Arxiu Històric dins la Delegació Diocesana del Patrimoni, tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem

Mn. Albert Ruiz i Elias

Per al càrrec d'encarregat de l'Arxiu Històric dins la Delegació Diocesana de Patrimoni, com a col·laborador del nostre ministeri en l'església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu.

Esperem que la seva personal dedicació al ministeri i que la seva generosa disponibilitat esdevindran un bé per a la vida i el servei pastoral de la diòcesi.

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i Cancellier*

ESCRITS DOMINICALS

Llocs d'esperança: el dol (4-5-2008)

Dèiem que el sofriment és talment un lloc d'esperança, viscut amb Crist. Avui, dia diocesà del malalt, sota el lema "Davant del dol, oberts a l'esperança", cal preguntar-nos si això segueix essent de veres, quan el sofriment assoleix un màxim d'intensitat i de profunditat, és a dir, quan perdem la persona que més estimem.

Voldria que les meves paraules s'entenguessin bé, tot acceptant que algú no estigui d'acord amb la meva opinió. No puc evitar una reacció de preocupació i d'inquietud quan sento que en ocasió d'un accident mortal i sobtat, juntament amb la intervenció dels metges i del personal sanitari, els amics o familiars de les víctimes han rebut assistència psicològica. Naturalment no em neguiteja aquesta assistència, sinó el que sovint es pretén amb ella: aquesta voluntat de solucionar-ho tot en la vida i la confiança cega que es té en allò que anomenem "ciència o tècnica" per fer-ho, quan la mort humana "no té cap solució".

Sens dubte de vegades aquesta assistència és convenient, sobretot quan es dóna el factor de debilitat o malaltia psicopatològica o s'han d'aplicar medicines. Però roman la qüestió fonamental: Què pot fer la psicologia davant la gran contra-

dicció que és la mort? Quina teràpia, que no sigui purament compensatòria o de distracció, pot "solucionar" el problema fonamental de la pèrdua de la persona més estimada? Què pot omplir el buit de la seva absència? No és un engany pretendre solucionar el problema fent-lo oblidar, com si ja no hi fos?

Ja ens estarà bé fer cas de les recomanacions que ens diuen els psicòlegs, si més no per no fer encara més mal al que està de dol, com ara expressions o gestos que cal evitar. Tanmateix, la mort forma part de l'existència humana, i l'experiència de sentir-la a prop nostre és el moment privilegiat per a copsar el gran misteri de la nostra vida. Ignorar-la i no integrar-la significa sobreviure en l'engany i en definitiva existir inhumanament.

La fe cristiana no "soluciona" la mort, sinó que ens permet viure-la amb sentit, pau i esperança (diríem, "amb dignitat humana"), tot respectant el sofriment i les llàgrimes que provoca. Acompanyar el germà que pateix el dol demana practicar una mena d'art de delicadesa amarat d'amor.

- Qui pateix el dol, el primer que necessita és que li respectin el misteri que està vivint: que ningú li recomani receptes, ni busqui de donar-li falses raons, ni sortides consolatòries que sonen a mentida pietosa.
- No necessita moltes paraules, sinó presències de vertader amor, que potser no faran altra cosa que ésser-hi en silenci respectuós, vetllant amb ell, disponibles per al que calgui.
- Potser la comunió en el sofriment faci brollar en els ulls del qui acompanya llàgrimes de solidaritat. També tindran un efecte guardidor, sempre que

cap dels dos s'avergonyeixi de plorar: només ens hauríem d'avergonyir si "ploréssim com els qui no tenen esperança" (1Tes 5,12)

Recordarem sempre que aquell que és "la Resurrecció i la Vida" va plorar davant la mort del seu amic Llätzer, potser també davant les llàgrimes de les seves amigues, que havien perdut el germà. La resurrecció de Llätzer no pretenia "solucionar" res (va tornar a morir), sinó manifestar quina era la font de la vida veritable. Déu plora amb el cor i els ulls de Jesús, quan qualsevol de nosaltres està de dol, perquè ha perdut aquell que estimava. Però també somriu content quan ens veu ressuscitats a la glòria.

Llocs d'esperança: Compassió en el sofriment (11-5-2008)

Que el sofriment sigui "lloc d'esperança" val tant per al qui pateix, com per al qui el vol acompanyar. Tots dos són cridats a viure l'esperança dins el sofriment, compartint-lo, combatent-lo i travessant-lo.

Ara, superant el cercle reduït de les dues persones, som convidats a pensar en un àmbit menys determinat, però cada cop "més determinant": allò que anomenem "la societat". Com afronta la societat el sofriment?, què en fa, com el tracta? Al cap i a la fi la societat forma part del factor acompanyant del que sofreix. Malauradament sovint també el provoca.

"La grandesa de la humanitat està determinada essencialment per la seva relació amb el sofriment i amb el qui sofreix. Això és vàlid tant per a l'individu com per a la societat. Una societat que no aconsegueix acceptar els qui pateixen

i que no és capaç de contribuir mitjançant la compassió a fer que el patiment sigui compartit i suportat també interiorment, és una societat cruel i inhumana." (n. 38)

Parlem d'una societat digna d'anomenar-se "humana". Segons com tracti les persones que sofreixen, així serà la seva dignitat. És doncs humana la nostra societat? La societat, la gent, la cultura nostra, té ben clar que cal combatre el sofriment. De fet tenim un valor suprem que tothom voldria assolir i que anomenem amb dues expressions, que vénen a significar pràcticament el mateix: "la societat del benestar" i la "qualitat de vida". Ambdues signifiquen l'absència de tot tipus de patiment.

Aquest ideal en si mateix és realment bo i a més esdevé motor de progrés. Però, pel que hem anat veient, el dolor humà demana una medicina que mai no podrà donar la millor organització social, és a dir, la "com – passió, la con – solació, la com – panyonia", totes paraules que denoten presència i comunió, lligams d'amor. "Con-solatio", diu l'encíclica, suggereix "ésser amb" (con) qui està "sol" (solatio).

- Només les persones, cadascuna individualment, des de la seva capacitat d'estimar, poden oferir una presència que alliberi el qui pateix de la seva solitud.
- I només les persones poden afrontar amb dignitat el sofriment, quan aquest és per causa de la veritat, de la justícia o de l'amor.
- I només el Déu que ha patit per nosaltres pot convertir la veritat, la justícia i l'amor, de purs ideals, en realitats concretes i històriques, que no morin o desapareguin en el més decebedor fracàs.

És perquè l'home és tan valuós als ulls de Déu, que es va fer carn de sofriment en Jesucrist per tal de poder com-patir amb nosaltres el nostre dolor. Déu, en efecte "no pot patir, però sí pot compadir", com diu sant Bernat de Claravall, i fer de la compassió una força de veritable resurrecció.

Necessitem recordar i aprofundir en el testimoniatge dels sants màrtirs. Sovint, mentre patien, feien actes sincers de "compassió" envers els germans i fins i tot envers els mateixos botxins. Eren reproducció fidel del primer Màrtir, en certa manera de l'únic màrtir, que en ells patia i moria estimant.

Llocs d'esperança: el judici - 1 (18-5-2008)

L'encíclica ens introdueix en un terreny inesperat, potser fins i tot molest a la nostra sensibilitat. Ens diu que el judici de Déu és talment "lloc d'aprenentatge i exercici de l'esperança". Parlar del judici de Déu grinyola davant la nostra susceptibilitat moderna i sembla assumpte incorrecte.

Potser ho sabia el Papa i per això s'apressa a explicar el seu significat més profund i vertader. A l'antiguitat ho tenien ben clar: els primers temples cristians reproduïen les figures de Crist Rei a la banda d'orient (l'absis frontal) i de Crist Jutge a la banda d'occident (damunt la sortida cap a la vida quotidiana), perquè sabien que la vida cristiana es desenvolupa entre l'esperança i la responsabilitat. Entre l'esperança pel fet que ens salvarà la misericòrdia de Déu en Crist i que al final es farà justícia amb les víctimes innocents, i la responsabilitat de la nostra conscièn-

cia i la nostra llibertat enfront de la vida. L'evolució posterior de la pietat "no va fer justícia" a aquesta visió del judici, posant-ne l'accent en una perspectiva amenaçadora i lúgubre.

Tanmateix no és que hàgim perdut el sentit de la justícia, ans al contrari el tenim ben viu. L'ateisme modern deia: "No hi ha Déu, perquè si n'hi hagués no podria permetre tanta injustícia com hi ha al món; fer justícia ha de passar als homes, que crearan el món just". Malauradament aquesta pretensió messiànica ha produït les més cruels violacions de la justícia de la història. Perquè

"Un món que ha de crear la seva justícia per si mateix és un món sense esperança. Ningú ni res no respon del patiment dels segles. Ningú ni res no garanteix que el cinisme del poder —sota qualsevol seductor revestiment ideològic que es presentí— no continuï maneflejant en el món." (n. 42)

És clar que hem avançat en una consciència més viva dels drets humans i en una legislació més justa. Però encara, davant fets esgarriuosos, com ara el més recent a un poble d'Àustria, o l'augment de la violència domèstica, o els genocidis de dictadures comunistes a l'extrem orient, o els camps de concentració de tot color, o les massacres de terroristes suïcides..., sentim molt sovint expressions com: "Sembla mentida que passin aquestes coses en ple segle XXI", com si l'anomenat "progrés" modern fos de debò progrés en humanitat, val a dir, en vertadera justícia.

- No podem renunciar a la justícia, sobretot a aquella que ve exigida per les víctimes innocents. Però aquesta justícia necessària ha de ser univer-

sal, per a tots i per a tots els segles, també els passats.

- Per això tota reclamació de justícia ha de suposar que el qui reclama també ha de ser jutjat personalment, i no val allò de dir "millor no pensar-hi" o "el responsable de tot no som nosaltres, sinó el sistema".
- Davant del necessari judici no podem adoptar una posició evasiva, sinó absolutament honrada i neta, valent i alhora esperançada. Si en Déu hi ha la veritat, també hi haurà la justícia...

Potser molts estaran d'acord que la justícia demana un déu. Una altra qüestió és quin és aquest Déu, si té rostre o no és més que una idea, si és bo i just o més aviat un capritxós (com els déus de l'antiguitat grega), si s'interessa pels innocents o no. Com podem dir que el judici de Déu és lloc d'esperança?

Llocs d'esperança: el judici - 2 (25-5-2008)

En efecte, el judici demana un déu. Però segons quin déu, segons què entenem per déu, el judici esdevindrà lloc d'esperança o només de condemna o de càstig, fins i tot de venjança...

Tendim a construir conceptes de Déu "a la nostra imatge i semblança", i això ja en l'Antic Testament era un dels pecats més greus: en el fons és idolatria. El Déu d'Israel, el Déu Pare de Jesucrist, és sempre una altra cosa del que pensem amb les nostres categories, i sempre, per tant, ens sorprendrà. Quan els cristians parlem de Déu i diem en el Credo que "Jesucrist vindrà a judicar els vius i els morts" ens referim a un Déu de bondat inabastable i

a un jutge ben especial. Tan especial que, essent concret i personal, desconcerta qui vulgui encabir-lo dintre els estrets límits de la nostra justícia.

"Ara Déu revela el seu rostre precisament en la figura de qui pateix i comparteix la condició de l'home abandonat per Déu, agafant-la ell mateix (Jesús). Aquest innocent que pateix s'ha convertit en esperança-certesa: Déu existeix, i Déu sap crear la justícia d'una manera que nosaltres no som capaços de concebre i que, això no obstant, podem intuir en la fe. Sí, hi ha la resurrecció de la carn. Hi ha una justícia. Hi ha la revocació del patiment passat, la reparació que restableix el dret." (n. 43)

Per tal d'arribar a albirar què significa tot això, ens hauríem d'imaginar que els milions i milions d'innocents víctimes de tota mena d'injustícia al llarg de la història són feliços a la glòria, resplendents de vida i dignitat; i que un jutge reuneix tots els presos de totes les presons del món i els diu "que són lliures, ja que totes les condemnes van a càrrec seu, les paga ell"; i que tots els culpables que no són a la presó i que tots els pecadors, inclosos els qui semblen els més sants, poden arribar al cel...

- Entre nosaltres és lògic i normal que o bé fem justícia, com ara un jutge just, o bé gràcia, és a dir, perdó, com ara un pare o una mare davant una trapelleria del seu fill.
- Però només el Déu en Jesucrist fa amb nosaltres justícia i gràcia alhora, des del moment que carrega a sobre seu, tant el sofriment de tota la humanitat innocent que pateix, com les culpes dels qui el provoquen, tant les ofenses contra el germà, com les comeses directament contra Ell mateix.

- Per això esperem i desitgem, no qualsevol judici, sinó el judici que fa Ell i que aconsegueix al final de la història. Per a nosaltres esdevé un moment alliberador de debò.

Quan hom diu "jo crec en la justícia", necessàriament ha de creure en una altra vida i també en el judici del Crist, jutge bo i just, que n'és la porta. Hi ha l'altra vida, el sí d'Abraham, com deia Jesús (Lc 16,23), la ciutat on habita la justícia, com diu la Segona Carta de St. Pere (2Pt 3,13) i l'Apocalipsi (Ap 21,1): el pobre Llätzer hi és rehabilitat i els màrtirs hi són plens de vida. Aquesta és la nostra esperança... i també la nostra responsabilitat; l'esperança dels pobres i la responsabilitat de tothom que encara amb la nostra llibertat podem fer el bé o el mal.

Som molts els qui no sabríem dir en quin bàndol lluitem o vivim. El que sí és cert és que no ens podem gloriari de fer sempre la justícia.

Llocs d'esperança: el judici - 3 (1-6-2008)

Ja fa temps que no se sent parlar en la predicació «del judici de Déu». Jesucrist en parlava, però d'una manera una mica diferent a com ho feien molts predicadors. Cal però reconèixer que, en general, aquells predicadors coincidien amb Jesucrist en la intenció de fons: el que pretenien era provocar la conversió, treure la gent de falses seguretats, fer girar l'orientació de la vida cap a Déu i l'Evangeli.

Nosaltres, que volem fugir d'una imatge obscurantista i terrorífica de Déu, si més no, hem d'acceptar que defensar la nostra condició de persones lliures i responsables del que fem demana prendre's seriosament

la pròpia vida: no pot ser indiferent fer el bé o fer el mal, ésser just o injust, estimar o odiar. Si som lliures haurem d'acceptar la doble possibilitat futura del cel i de l'infern. I haurem d'acceptar a més que, en diferents graus i maneres, de fet moltes vegades fem el mal, som injusts i odiem, tot i que en general les nostres vides estiguin orientades bàsicament al bé. És la nostra gran debilitat: no ser sinó mediocres, vides de to gris.

Aleshores es planteja la qüestió més compromesa: com esdevenir dignes de la comunió amb Déu a la glòria? L'encíclica parla aquí de la doctrina del «purgatori», les seves arrels jueves i la seva tradició. Tot plegat sembla que l'hauríem d'anomenar més aviat «purificador». Segons sant Pau construïm la vida com una casa sobre el fonament de Crist, que no es perdrà mai... Però, «Sobre aquest fonament es pot construir amb or, amb plata, amb pedres precioses, o bé amb fusta, amb herba seca o amb palla... (El judici serà com foc, aleshores) la salvació dels homes pot tenir diverses formes; algunes de les obres construïdes poden consumir-se totalment (i altres romandre); per salvar-se és necessari travessar el "foc" en primera persona per arribar a ser definitivament capaços de Déu i poder prendre part en la taula del banquet nupcial etern» (n. 46).

Què vol dir, doncs, la metàfora del foc? Segurament és Crist mateix.

- Les coses dolentes de la nostra vida, allò sense consistència, allò fals i mentider, és aniquilat pel seu amor redemptor.
- També els nostres afectes, petits amors, barrejats amb un seguit d'interessos i d'egoïsmes camuflats, són purificats mitjançant el foc del seu perfecte amor.

- Llavors, allò d'or, plata i pedres precioses que hi ha a la nostra vida, avui poc visible, resplendirà, alliberat de tota la dolenteria que l'ocultava.

Però aquest pas pel foc sembla inevitable, donada la nostra universal mediocritat. No ens resulta estrany, ni cal ser un gran místic, car ja aquí, a la terra, sabem per experiència com cada trobada autèntica amb Jesús inclou una mena de foc, que il·lumina i alhora crema. I en tant que crema consumeix i guareix, com un «dolor benaurat, en el qual el poder sant del seu amor ens penetra com una flama, permetent-nos ser per fi totalment nosaltres mateixos i, amb això, totalment de Déu» (n. 47). El «purgatori» o «purificador» el passem també aquí a la terra cada vegada que gaudim, com diria l'Evangeli de sant Joan, de la llum de Crist, que il·lumina i judica alhora.

Entenem més allò del judici de Déu en Jesucrist, que és justícia i gràcia. Sempre però, esperança i salvació.

Llocs d'esperança: el judici - 4 (8-6-2008)

Antigament hi havia un llenguatge, que avui ens sona a "catecisme vell", per designar el que estem comentant seguint l'encíclica del Papa sobre l'esperança. Es parlava de tres esglésies, o millor, tres fases de l'Església: "l'Església militant", que som nosaltres, en tant que lluitem aquí a la terra per esdevenir sants, "l'Església purgant", que són els cristians que viuen el procés de purificació fins a esdevenir dignes del cel, i "l'Església triomfant", que és la formada pels benaurats a la glòria. D'acord amb aquest llenguatge, l'esperança és la virtut pròpia de les dues

primeres esglésies, encara que cadascuna la viu a la seva manera.

Però sembla que el que més interessa al Papa és subratllar el vincle de comunió que hi ha entre nosaltres, l'Església que aquí lluita per tirar endavant la tasca de l'Evangeli, i els nostres germans que ja han mort i que encara han d'experimentar la purificació del foc de l'amor de Déu.

"Que l'amor pugui arribar fins al més enllà, que sigui possible un donar i rebre recíproc, en el qual estem units els uns amb els altres amb vincles d'afecte més enllà del confí de la mort, ha estat una convicció fonamental del cristianisme de tots els segles i continua sent també avui una experiència consoladora" (n. 48)

Fa ja uns anys, animats sobretot pel pensament i la manera de parlar de Joan Pau II, es va estendre l'expressió "l'amor és més fort que la mort", per a designar el contingut espiritual i teològic de la Resurrecció de Jesucrist. Aquesta expressió s'inspira en aquell text de Sant Pau tan esplèndid: "N'estic cert: ni la mort ni la vida, ni res de l'univers creat, no ens podrà separar de l'amor de Déu, que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre" (Rm 8,38-39). Com tots sabem, aquest amor inclou els lligams que ens uneixen els uns amb els altres i que constitueixen el cor de l'Església. Així també diem que "ni la mort ni la vida, ni res del món, ens podrà separar dels germans". És per això que més que parlar de tres esglésies, militant, purgant i triomfant, haurem de dir: una sola Església, que viu en comunió de germans, segons tres fases o moments.

- Tots els gestos d'amor fets en la comunió de l'Esperit i a favor dels germans es comuniquen, són participats per aquesta gran germanor, més enllà de la mort.

- Per això preguem els uns pels altres, i agraïm i lloem Déu pels altres. I ells per nosaltres. I tots en unitat de comunió.

- I quan aquí a la terra compartim el moment de més perfecte comunió, que és l'Eucaristia, tota l'Església hi és present en un mateix amor fet sacrifici.

De vegades ens pica la consciència i pensem que no hem estimat prou els germans que eren amb nosaltres aquí a la terra i que ja són morts. Però com que l'amor, en Jesucrist, sobreviu a la mort, perquè és més fort, ens consolem pensant que encara podem fer quelcom per ells. Sempre i quan no caiguem en aquell parany de dir que "estimo el germà" només quan ja és mort i el mirem de lluny. No seria amor de l'Esperit que traspasa la mort, perquè aquest amor és tan concret que només es pot entendre com una sobreabundància de l'amor que professem al germà que tenim al costat.

Llum d'esperança: Maria (15-6-2008)

Tot posant punt i final al nostre recorregut per la carta encíclica del Papa Benet XVI Spe salvi, arribem a la Mare de Déu. No és apropiat dir d'ella que és "lloc" d'esperança, com ho hem dit de l'acció en favor dels altres, del sofriment, de la compassió, del judici, sinó que direm que ella significa per a nosaltres i per a la humanitat sencera testimoniatge i presència, llum viva d'esperança.

Ja coneixem aquesta voluntat del Papa Benet XVI de fer-nos veure la vida evangèlica ben a prop nostre, adduint testimonis de carn i ossos, que ens mostrin com la

vida cristiana és possible aquí a la terra i en aquest món nostre. Diu: "necessitem també llums properes, persones que donen llum reflectint la llum de Crist" (n. 49). Així, Maria, la Mare de Jesús, de la qual podríem pensar que fos un ésser del tot especial, és recordada en l'encíclica com aquella criatura que va saber viure l'esperança fins a la fi, però afrontant les contradiccions més radicals. Possiblement contradiccions més greus i feixugues que les que qualsevol de nosaltres pugui viure.

Per això és recordada amb el tradicional títol *Stella maris*, estrella del mar. Aquest títol ve a dir que, tot mirant-la, podem saber on és el port segur, i caminar en aquesta direcció. Però en realitat Maria és esperança per a nosaltres sobretot pel fet que és a l'horitzó, com a estrella brillant, perquè abans ha navegat per aquesta mar nostra, de vegades ben esvalotada i embravida. De fet, insisteix l'encíclica en la presència constant a la seva vida de l'espasa de dolor, barrejant-se misteriosament amb els moments joiosos, que ella mateixa ha fet possible amb el seu "sí" generós. Aquesta és la seqüència:

- Sap esperar amb el poble d'Israel (i amb la humanitat), en pobresa i humilitat, el moment messiànic de salvació.
- Arribat aquest moment, obre la porta al Déu que vol salvar el món, fent-se serventa, obedient i absolutament disponible pel que calgui.
- Però el goig i el cant compartit amb Elisabet pel compliment fidel de la promesa, dóna pas a un camí dramàtic de "com – passió" amb el seu fill, fins al moment fosc de la creu.

El seu gest d'aguantar la fe, de refiar-se del qui tantes vegades li havia dit "no

tinguis por, que no trontolli el teu cor, tingues confiança, jo he vençut el món", li va permetre esdevenir per a nosaltres i per a tot el món "veritable llum d'esperança". Com les seves llàgrimes es transformen en rialles d'alegria, des d'aleshores compartida amb els deixebles en veure el Ressuscitat, és l'art de tota esperança. Per això el nostre camí ha de comptar amb una nova pregària:

"El Regne de Jesús era diferent de com se l'havien imaginat els homes. Aquest regne va començar en aquella hora i ja mai no tindria fi. Per això tu restes amb els deixebles com a mare seva, com a Mare de l'esperança. Santa Maria, Mare de Déu, Mare nostra, ensenya'ns a creure, esperar i estimar amb tu. Indica'ns el camí cap al seu regne. Estrella del mar, brilla sobre nosaltres i guia'ns en el nostre camí" (n. 50).

Crisi econòmica (22-6-2008)

No fa gaires dies parlava amb un rector de parròquia sobre l'estat d'ànim de la gent i dels feligresos en particular. "La gent està força preocupada -em deia- per la crisi econòmica; potser massa... I això es deixa notar en la seva contribució a les col·lectes en favor d'obres socials o de la comunitat".

Aquesta observació ens fa pensar. Mereix, fins i tot, portar-la a la pregària.

Primera observació. És evident que hi ha signes que no estem en el millor moment econòmic. Però, és desproporcionada la reacció de la gent? Podríem respondre correctament si coneguéssim l'abast real del problema econòmic. En tot cas sembla desproporcionada respecte de

les informacions que ens faciliten els polítics que governen i les instàncies oficials. Però es veu que la gent no es refia molt de les declaracions oficials, i diuen que quan els sentim parlar de "reajustament" o de "canvi de cicle", això vol dir empobriment real o crisi profunda. I per altra banda, més enllà de les paraules, la realitat quotidiana i palpable és que s'ha d'anar al mercat amb el cinquanta per cent més de diners que fa dos anys, per a portar a casa la mateixa compra. En definitiva la gent té por.

Segona observació. Aquesta reacció de la gent, potser de tots nosaltres, ha estat immediata, gairebé instintiva. En fer-se públics determinats indicadors o tot d'una que anem al mercat o fem un viatge o mirem de comprar un pis, ens ha entrat la preocupació i "hem pres les mesures adients" per a l'economia familiar o personal. I aquest és el fet: de crisis n'hi ha moltes al nostre entorn social, algunes de ben profundes i preocupants, però la reacció és fulminant només quan ens afecta a la butxaca. Caldria pensar-hi molt. De vegades la reacció davant crisis "no directament econòmiques" no es produeix sinó quan arriben a tenir conseqüències econòmiques. Un exemple: el fill i la seva educació pot presentar símptomes preocupants, però només quan tard o d'hora la seva conducta està demanant unes despeses insuportables, es comença a pensar que "potser no ha rebut l'educació adient".

Tercera observació. Sembla absolutament lògic, perquè tothom ho fa, si més no, avui. Quan s'esdevé una crisi econòmica es desperta el nostre instint de conservació més egocèntric. La primera cosa serà assegurar-me la vida. La vida de l'altre, si me'n sobra...

- Res millor que patir una mica per a desvetllar el que portem al cor.
- No podem deixar de banda aquesta conjuntura econòmica per créixer en profunditat.
- Com sempre, Déu ens espera al mercat, a la feina, als grans magatzems i a la col·lecta de la parròquia.

Potser seria massa inapropiat parlar "dels beneficis d'una crisi". Segons com mirem les coses. No estaria gens malament demanar a Déu que ens mostri com mira Ell la crisi econòmica, o millor, com ens mira Ell a nosaltres mentre vivim aquest repte. Perquè no l'interessa a Ell tant la inflació o si els preus del mercat pugen o baixen, com el que fa, viu, gaudeix o pateix el seu fill o filla davant la crisi.

La crisi de l'aigua (29-6-2008)

Les crisis cal prevenir-les, evitar-les i combatre-les: per elles mateixes són sempre quelcom de negatiu, que fa patir. Però, lluny de fer apologia de la crisi, afirmem que segons com les entomem poden esdevenir moments de gràcia. No pocs beneficis ens vénen de les crisis ben aprofitades. Parlem, és clar, de beneficis en l'ordre del creixement personal i social. Parlem a més d'un creixement personal i social segons la visió cristiana de la vida.

Avui per avui, sembla que la crisi de l'aigua, la sequera, és "aigua passada". Déu vulgui que no entrem en període d'inundacions. Però més enllà del problema material de si el nostres pantans estan plens o no, el problema humà més profund potser hi és, ajupit, disposat a saltar tot d'una que hi hagi un motiu extern que l'estimuli.

Davant l'escassetat es posa de manifest allò que tan sovint observem a la vida: no ens adonem que existeix quelcom de valuós, fins que ens falta i ho trobem a faltar. És el fet de la inconsciència, que esdevé origen d'abusos i malbarataments. Davant la inconsciència, els fets, i veus autoritzades, estan dient que l'aigua és un bé escàs i que ens cal administrar-lo acuradament.

Però la conducta moral que es deriva de l'ecologia cristiana, la visió cristiana del món i de la natura, va més enllà. En lloc d'"inconsciència" preferim parlar d'"irresponsabilitat". Perquè el cristià parteix del principi que el món, la natura, se'ns ha donat com a administradors, no com a propietaris. I l'administrador ha de respondre del que fa amb els béns que li han estat encomanats. En aquest cas ha de respondre davant Déu i els germans. El mandat que apareix en el llibre del Gènesi de "dominar i de sotmetre" la terra (Gn 1,28) està molt lluny de permetre fer-ne un abús egoista: més aviat el que mana és bastir una cultura que humanitzi el món, una cultura de l'aigua al servei de tots els homes i dones. En aquesta cultura resplendeix la creació de Déu.

Per altra banda en la crisi de l'aigua s'ha donat un fet ben significatiu. Ha estat una d'aquelles situacions en les quals ens sentim impotents. És a dir, ens sentim limitats en el nostre poder. La convicció que avui som poderosos, que la ciència i la tècnica poden fer-ho tot, ensopega de tant en tant amb aquests correctius. I aleshores es produeix un fenomen que a molts sorprèn: es desperta una certa religiositat, el recurs a la pregària i a la intercessió. Però ja fa anys aquesta religiositat, dintre i fora de l'Església era molt criticada.

- Sempre, retrobar Déu suposa una certa experiència de limitació. Però el Déu que només serveix per completar les deficiències de la capacitat humana no és el Déu cristià.
- El Déu Pare de Jesucrist és el Déu creador que fa el món, el dóna als homes i alhora posa en ells intel·ligència i llibertat per administrar-lo.
- Així mateix és el Déu que espera de nosaltres una resposta, val a dir, ens tracta com a "responsables".

A la natura, a l'aigua, hi ha també una paraula i cada cop que en fem ús, Déu espera una resposta. El conjunt d'aquestes respostes, essent evangèliques, és el que diem "la cultura cristiana de l'aigua".

CRÒNICA DIOCESANA

CASA DE L'ESGLÉSIA: Posa nom a la teva rajola

Amb aquesta invitació personal per a cadascun dels feligresos del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat s'enceta la campanya de col·laboració en la construcció de la nova seu del bisbat, la "Casa de l'Església". A partir del 22 de juny, diumenge, s'ha començat la difusió en totes les parròquies dels tríptics informatius, amb totes les dades i modalitats d'ajuda al projecte, adreçades també a entitats i empreses. També es pot trobar tota la informació d'aquesta campanya al web del bisbat www.bisbatsantfeliu.org

MAIG

1-4 de maig. Recés de Pasqua al Monestir de Vallbona de les Monges organitzat per les Delegacions de Pastoral de Joventut de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

2 de maig. El senyor bisbe presenta la ponència: *La formació del fidel cristià en la perspectiva de la nova evangelització*, en el Primer Congrés Internacional per a la Nova Evangelització a l'Aula Magna de la Universitat Abat Oliva de Barcelona.

3 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Festa Major de la Parròquia de Sant Pau de la Guardia del Bruc.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia on confereix el sagrament de la Confirmació.

4 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la capella de les germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Sant Boi de Llobregat en la Jornada diocesana del Malalt.

El senyor bisbe es reuneix amb la comissió de joves de la Delegació de joventut.

5 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els preveres joves al Noviciat de Pallejà.

6 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb la Delegació diocesana de Pastoral Vocacional.

7 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els arxiprestos de la Vicaria del Penedès, Anoia, Garraf a Les Cabanyes.

8 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Maria del Bruc, recordant el vot de poble fet a sant Miquel com a agraïment per haver-los lliurat d'una epidèmia durant l'Edat Mitjana. En el mateix lloc beneeix el retaule restaurat de la Mare de Déu del Roser, original del segle XVII.

9 de maig. Reunió del Consell Episcopal

10 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Llorenç

de Sant Llorenç d'Hortons en la Festa de l'Esperit que porta per títol "Connecta't a la Paraula!" i participa en la festa i sopar amb el joves.

11 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la capella de les monges de Sant Benet de Montserrat on fa la professió monàstica la germana Conxita Gómez.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en la Solemnitat de Pentecosta i confereix el sagrament de la Confirmació a un grup de cristians adults.

12-18 de maig. Setmana de la Família organitzada per la Delegació diocesana de Família i Vida.

12 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en l'Aplec de la Mare de Déu del Roser a la Parròquia de Cabrera d'Anoia.

13 de maig. Trobada de preveres i diaques de la Vicaria del Penedès, Anoia, Garraf. Amb la presència del P. Anton M. Vilarrúbies i el tema: El P. Claret i la predicació arrelada en la Paraula de Déu.

15 de maig. Conferència del senyor Javier Velasco sobre la Paraula de Déu en la Família cristiana, al Centre Parroquial de la Parròquia de Sant Vicenç de Sant Vicenç dels Horts en motiu de la Setmana de la Família.

16 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

17 de maig. El senyor bisbe participa en el Romiatge a Torreciudad amb membres de diferents parròquies de la diòcesi.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Cristòfol de La Granada i confereix el sagrament de la confirmació.

18 de maig. Jornada diocesana de la Família. Conferència presentada per Mn. Miguel Payà amb el tema de la Jornada: La Paraula per al diàleg. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en motiu de la Jornada diocesana de la Família.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Vicenç de Sant Vicenç dels Horts on confereix el sagrament de la Confirmació.

20 de maig. Trobada de preveres i diaques de la Vicaria del Llobregat. Amb la presència del P. Anton M. Vilarrúbies i el tema: El P. Claret i la predicació arrelada en la Paraula de Déu.

22 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Baldiri de Sant Boi de Llobregat en la cloenda del 125è aniversari del Col·legi de les Carmelites Vedrunes de Sant Boi de Llobregat.

23 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

24 de maig. EL senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera on confereix el sagrament de la Confirmació.

25 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de Lavern on confereix el sagrament de la Confirmació.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en la Solemnitat

del Corpus Christi. Posteriorment presideix la processó amb el Sant Sagrament que es fa a la Plaça de la Vila de Sant Feliu de Llobregat.

26 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en la Solemnitat de la Dedicació del temple de la Catedral.

29 de maig. El senyor bisbe es reuneix al Bisbat amb el Director general i subdirector del departament de turisme de la Generalitat.

30 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià de Barcelona en la Festa del Sagrat Cor i del Beat Pere Tarrés. En la mateixa celebració confereix el ministeri de l'acolitat al seminarista Francisco García Baca i a altres seminaristes de Barcelona.

31 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb el Consell Pastoral Diocesà.

El senyor bisbe beneeix els nous locals de la Fundació Arc de Sant Martí de Martorell.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Basílica de Santa Maria on confereix el sagrament de la Confirmació.

JUNY

1 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Maria de La Geltrú de Vilanova i la Geltrú on confereix el sagrament de la Confirmació.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Baldiri de Sant Boi de Llobregat on confereix el sagrament de la Confirmació.

2 de juny. El senyor bisbe presideix la reunió de la Comissió d'Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola a Madrid.

3 de juny. El senyor bisbe s'entrevista amb el senyor alcalde de Sant Feliu de Llobregat a l'Ajuntament.

4 de juny. Reunió de la Delegació diocesana de Pastoral Vocacional a la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat.

El senyor bisbe es reuneix amb els rectors que tenen algun seminarista a la seva parròquia al Seminari Conciliar de Barcelona.

Trobada de mestres i professors del bisbat, convocada per la Delegació d'Ensenyament, a l'escola del Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat.

5 de juny. El senyor bisbe es reuneix amb el Col·legi de Consultors.

6 de juny. Entrevista al senyor bisbe en el Programa Signes dels Temps al plató de TV3, en motiu de l'aniversari de l'erecció de la diòcesi.

Reunió del Consell Episcopal.

6-7 de juny. El senyor bisbe presideix la reunió de Rectors de Facultats eclesiàstiques d'Espanya, com a president de la Subcomissió d'Universitats a Vitòria.

8 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a l'església de la Mare de Déu de Montserrat de Viladecans i beneeix les noves campanes i la creu de la façana del temple.

9 de juny. El senyor bisbe assisteix a la defensa de la Tesi de la Sra. Mercè Lajara a la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull.

Els seminaristes de les diòcesis de Sant Feliu i Barcelona que es troben a l'etapa pastoral celebren la trobada de cloenda de curs a l'ermita de la Salut de Sant Feliu de Llobregat.

10 de juny. El senyor bisbe s'entrevista al Bisbat amb la Presidenta Federal de les monges carmelites de Catalunya.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat en la Festa Major de Sant Oliva i, en la mateixa celebració, beneeix el nou orgue.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Esteve de Cervelló en motiu del 20è aniversari de la mort del Molt Honorable Josep Tarradellas i Joan.

12 de juny. El senyor bisbe presideix el Funeral del P. Salvador, del germans camils, a la capella de l'Hospital de Sant Camil de Sant Pere de Ribes.

El senyor bisbe participa en la celebració del 50è aniversari del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, al Seminari Conciliar.

13 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Antoni Abat de Corbera de Llobregat on confereix el sagrament de la Confirmació.

14 de juny. El senyor bisbe es reuneix amb els delegats de Família i Vida de la Tarraco-nense al Seminari Conciliar de Barcelona.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de Sant Pere de Ribes on confereix el sagrament de la Confirmació.

15 de juny. Aniversari de l'erecció de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

El senyor bisbe participa en la celebració del Mil·lenari de l'Abat Oliva al Monestir de Ripoll, convidat pel senyor bisbe de Vic.

17 de juny. Trobada conjunta de final de curs dels preveres i diaques del bisbat a la Residència Mare Ràfols de Vilafranca del Penedès. El senyor bisbe fa un resum de l'objectiu diocesà centrat, enguany, en la Paraula de Déu i es recullen les valoracions i diferents suggerències.

Reunió de final de curs dels delegats diocesans amb el senyor bisbe a la seu del bisbat, per valorar el desenvolupament i l'aplicació de l'objectiu diocesà.

19 de juny. El senyor bisbe es reuneix amb el Consell Presbiteral i comparteix el dinar com a celebració de final de curs.

20 de juny. El senyor bisbe participa en un dinar a l'Arquebisbat de Barcelona en motiu de l'onomàstica del senyor Cardenal.

Reunió de la Delegació diocesana de Família i Vida a Sant Sadurní d'Anoia.

21 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en una Parròquia de València on confereix el sagrament de l'Orde a un marianista.

23 de juny. Intervenció del senyor bisbe en la inauguració del congrés Jungmann Society de litúrgia, organitzat pels jesuïtes a Montserrat.

24 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Festa de la Parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Feliu de Llobregat.

25 de juny. El senyor bisbe es reuneix amb el arxiprestos de les dues Vicaries, com a revisió de curs en el santuari de la Mare de Déu de Brugués.

Reunió de la Delegació diocesana de Pastoral Vocacional.

27 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

28 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Maria de Castelldefels on confereix el sagrament de la Confirmació.

29 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de Gavà en la seva Festa Major. A continuació visita el Parc Arqueològic Mines de Gavà.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat on confereix el sagrament de la Confirmació.

30 de juny-5 de juliol. El senyor bisbe imparteix uns exercicis espirituals per a preveres al Santuari del Miracle.

ARTICLES I ALTRES ESCRITS

La formación del fiel cristiano en la perspectiva de la nueva evangelización. (Ponencia en el 1º. Congreso Internacional del Movimiento "Christifideles Laici". Barcelona, 2-5-2008)

O. INTRODUCCIÓN

La pregunta a la que esta breve conferencia ha de responder depende de otras cuestiones previas y fundamentales, que quizá ya se han respondido o al menos se han de dar por supuestas: me refiero las cuestiones acerca de la figura y la misión del laico cristiano, que está exigiendo el reto de la Nueva Evangelización. En todo caso, creo que estas materias fundamentales serán tratadas mañana y entonces será el momento de poder integrar lo que ahora diremos en una síntesis lógica más completa.

En efecto, la formación, toda formación, depende en primer lugar del objetivo que se desea conseguir, es decir, la figura que se pretende "con-formar" y la tarea para la que se desea capacitar. Y en este sentido el problema que hemos de dilucidar aquí es del todo pertinente. Pues la propuesta de la Nueva Evangelización, que hizo Juan Pablo II ya en Cracovia en 1979, después desarrolló en Puerto Príncipe (Haití) en 1983 y quedó explicada en la exhortación

postsinodal *Christi Fideles Laici* en 1988 (y documentos sucesivos como *Redemptoris Missio* 1990), viene justificada por la nueva situación que la Iglesia está viviendo en el mundo: concretamente el mundo de vieja cristiandad (primer mundo) y en cierto modo en América Latina (aunque también se aplica esta expresión a toda re – evangelización que se da en otros contextos). Esta nueva situación del entorno social y el consiguiente "nuevo programa" pide "nuevos evangelizadores". Se entiende que aquí el calificativo "nuevo" sólo se podrá referir a acentos y modos, y no a la esencia de la evangelización y del evangelizador, que siempre será la misma.

La pregunta por tanto a la que respondemos es: ¿en qué consistirá la formación de esta figura del laico comprometido en la tarea de la Nueva Evangelización?; ¿qué dimensiones y con qué medios ha de procurarse?; ¿cómo ha de ser, según las exigencias que presenta esta tarea en el mundo presente?...

Así pues, expondremos brevemente los siguientes puntos.

Señalaremos sintéticamente los rasgos que, según voces autorizadas, han de caracterizar al laico evangelizador hoy. La figura así descrita será el objetivo de la formación.

Recordaremos el origen de la formación laical y su proceso hasta la madurez como vida en el Espíritu que se explaya a lo largo de la historia personal.

Expondremos las dimensiones esenciales, su armonía y unidad interna, que esa formación debería tener, para ser verdaderamente cristiana, completa i adecuada al momento presente.

Apuntaremos los modos y los acentos que se ven convenientes para esta forma-

ción en la presente coyuntura histórica.

Acabaremos con observaciones acerca del estilo y el modo como deseáramos que el laico se presentase ante el mundo.

I. EL OBJETIVO A LOGRAR: IDENTIDAD DEL LAICO EVANGELIZADOR

Disponemos de estudios profundos y de propuestas autorizadas que nos pueden indicar los acentos que debería incorporar a su vida y su persona el laico comprometido en la NE. Todos tenemos además experiencia directa de la realidad actual del mundo y de la Iglesia, así como de los intentos de llevar adelante un programa serio de evangelización. Señalamos aquí algunos rasgos, que por su importancia y su relevancia en la formación, conviene recordar:

1. Si no hace muchos años se pretendía ante todo que el laico estuviera preparado para la acción transformadora (compromiso), hoy se ve como objetivo prioritario que los laicos se formen con una "*identidad* cristiana sólida y clara". Una identidad que se afirma, no sólo frente al vacío de identidad propio de la postmodernidad,¹ sino también frente a una forma de vivir la fe acomplejada o desvirtuada por orientaciones secularizantes.² El acento se pondrá más en su ser personal, aquello que le identifica ante la vida, la sociedad, el mundo y Dios. Una identidad que se manifestará, naturalmente en su "hacer", pero también en su "decir" (incluida la confesión explícita de fe) y que además incluirá un claro sentido de pertenencia a la Iglesia (en todas sus dimensiones, cognitiva, afectiva,

volitiva, etc.) Todo ello vivido positivamente, con el gozo de quien ha hallado la plenitud de sentido y de verdad.

2. Consecuentemente el fiel laico deberá tener una clara conciencia de aquello que es *esencial* en la fe, concentrarse en ello e integrarlo en la propia vida. Esto le permitirá moverse en el medio del mundo absolutamente plural y cambiante y en una Iglesia, que alberga en su seno una *diversidad* considerable de estilos y lenguajes y además experimenta transformaciones a veces imprevisibles.
3. Esto nos lleva a señalar otra de las capacidades con la que el laico podrá afrontar uno de los retos hoy más urgentes en la Iglesia, como es el buen *discernimiento* en el Espíritu. La conciencia clara de lo esencial, el aprendizaje de "la lógica y el lenguaje del Espíritu", la consecución de mirada evangélica sobre las cosas, serán otros tantos desafíos que deberá asumir el laico cristiano.
4. Precisamos que el laico tiene dos ámbitos donde desarrolla su misión propia: el interior de la Iglesia y en el mundo. Al interior de la Iglesia es miembro responsable y activo; tiene su lugar y hasta sus ministerios. Aquí nos ocupamos ante todo del ámbito que llamamos "mundo", puesto que es en él donde se ejerce la tarea evangelizadora. Es su índole "*secular*", entendiendo este calificativo en sentido positivo y amplio, es decir, significando todo lo humano natural, cotidiano, histórico, etc.³
5. La firmeza y la claridad en el ser cristiano irán acompañadas de otras

cualidades que vienen exigidas por su *relevancia en el mundo*.⁴ Ser relevante en el mundo, en el sentido evangélico de ser sal y luz "para que se de gloria a Dios Padre", pide dos cualidades aparentemente contrarias. Por un lado ser fuerte para compensar la corriente que algunos llaman "cristianofobia" con métodos y caminos evangélicos (como signo de contradicción), afrontando el sufrimiento que comporta ser distinto y hasta ser víctima de una cierta marginación. Por otro, con una actitud de escucha y acogida propia del Espíritu, ser capaz de "dar razón de la fe" con lenguaje inteligible, de mantener el diálogo y la colaboración con la sociedad laica en todo aquello que sea verdaderamente bueno para el ser humano.

6. La situación propia del laico en el interior mismo del mundo hace que esta relevancia incluya el trabajo por el cambio y la *transformación* de éste según el plan de Dios. Transformación que puede tener un alcance político y estructural, pero que sobre todo afecta a los ámbitos más inmediatos de la vida cotidiana: familia, amistades, profesión, ciudadanía, cultura, espacios y tiempos lúdicos, etc.
7. En conjunto el cristiano laico deberá poder mostrar al mundo el rostro de "una existencia realizada"...⁵ No precisamente de una existencia modélica de santidad y perfección, sino de aquella existencia que sabe dónde está la verdad y trata humildemente de "realizarla en el amor", mientras la señala con su palabra, sus gestos y su estilo gozoso de vivir.

Parece ser que ésta es la figura del laico hoy deseable para afrontar el reto de la NE como agente y protagonista en su ámbito. ¿Qué formación está pidiendo esta figura?

II. NATURALEZA, ORIGEN Y PROCESO DE FORMACIÓN DEL LAICO

"Es necesario que cada bautizado asuma la urgencia de revisar su espiritualidad y de renovar su formación cristiana, entendiendo esta formación como un continuo proceso personal de maduración en la fe y de configuración con Cristo, según la voluntad del Padre, con la guía del Espíritu Santo' (ChL 57)".⁶

Teniendo un poco más claro hacia dónde hemos de dirigir la formación del laico evangelizador, pasamos a exponer sus elementos esenciales, que coinciden justamente con los que corresponden al crecimiento en la fe de todo fiel en tanto que bautizado.

Como hemos insinuado más arriba, la figura predominante del laico era la de aquel miembro del Pueblo de Dios que tiene como misión específica la transformación del mundo desde su misma realidad secular. Al acento en la acción y precisamente en la acción transformadora del mundo determinaba una formación centrada principalmente (en ocasiones exclusivamente) en el compromiso social, con todo lo que esto comporta: el análisis de la realidad, básicamente sociológico, el diagnóstico respecto de los problemas detectados, la iluminación de estos problemas desde el mensaje social del Evangelio, determinación de estrategias y acción. Este modo de proceder parecía oportuno en el contexto de la modernidad, cuando la misma sociedad vivía bajo el atractivo de las utopías y

del compromiso transformador (en el caso de España y otros países en camino hacia la democracia y el reconocimiento de los derechos humanos).

Pero los cambios culturales hacia la postmodernidad, una visión objetiva y honrada de los resultados y una sana autocrítica al interior de la Iglesia, han demostrado que esta vía resulta ineficaz desde el punto de vista de la Evangelización, en tanto que reduccionista y parcial.⁷ Básicamente, a fuerza de dar por supuesta la base y la fuente de donde brota la misión, esta base o fuente ha acabado olvidándose o considerándose irrelevante para la acción transformadora, que en realidad era lo que importaba.

Por eso es urgente subrayar que la formación del laico dimana de su ser; que este ser viene constituido por su *fe*, su *conversión a Cristo* y por su *bautismo*, y que su *misión* prioritariamente es la compartida por toda la Iglesia, desde el mandato de Jesucristo: "Dios me ha dado pleno poder en el cielo y en la tierra. Id, pues, y haced discípulos entre los habitantes de todas las naciones, bautizándoles en el nombre del Padre, del Hijo y del Espíritu Santo y enseñándoles a cumplir todo lo que os he encomendado. Y sabed que yo estoy con vosotros todos los días hasta el fin del mundo" (Mt 28,18-20).⁸ Este ser y misión del laico es fundamental y anterior a toda determinación específica, que por lo demás no aportará otra cosa que una concreción de ella, exigida por su situación propia en el mundo.

En consecuencia hemos de concebir la formación del laico como exigencia y desarrollo de su bautismo:

1. Que entienda y viva su misión evangelizadora, no desde un sentimiento

difuso de compasión o de altruismo, ni como un deber meramente moral que exige esfuerzo y sacrificio, sino en su sentido más positivo, como anclada en *el seno amoroso de la Trinidad* y emanada continuamente de él.

2. Que, superando aquel estado de la gran masa de cristianos bautizados y no convertidos que hoy ocupa la Iglesia, se preocupe de actuar y actualizar *su propia conversión* a Cristo, parta de ella y acuda a ella siempre que necesite revitalizar su entrega a la misión.
3. Que su camino de formación, aunque incluya estudios, cursillos, experiencias de todo tipo, en definitiva no sea otra cosa que el *dinamismo del propio Espíritu Santo*. Es decir, el amor de Dios, que germinalmente le fue dado en el bautismo y que busca crecer y madurar al ritmo de la libertad propia y de Dios y de las vicisitudes de la vida. Será por tanto una formación "en la gratuidad de este amor" recibido y compartido.
4. Que lo verificado en el bautismo, es decir la *Muerte y Resurrección* de Cristo aplicado a él, a su vida concreta, se convierta en ley fundamental e ineludible de todo el camino de su maduración. En consecuencia que sepa vivir este misterio en lo concreto de la vida y muy especialmente vinculado a la misión que le es propia.
5. Que frente a personalidades dispersas o inconsecuentes, que viven los distintos sectores de la existencia como elementos superpuestos, independientes o contradictorios, logre asimilar en el corazón creyente, en

tanto que centro personal, todas las dimensiones de su vida. El corazón convertido a Cristo y "ensanchado" por el amor (S. Agustín, Benedicto XVI) será el lugar desde donde tomará las decisiones libres, comprometidas y arriesgadas, su palabra evangelizadora, su capacidad de escucha y diálogo, su oración, su acción...

Estas exigencias derivadas del bautismo y del mandato de Cristo, cumplidas en el proceso de formación no pueden dejar de manifestarse en signos bien elocuentes, que acreditarán al fiel laico como portador del Espíritu, independientemente de los resultados o del éxito de su acción. Será la alegría que transmite, la constancia, la libertad en su hablar y en su obrar, la limpieza y la honradez de intención, la humildad, etc., lo que le acreditará como portador del Evangelio delante de la gente y de la Iglesia. Con la salvedad de que estas actitudes *no* han de ser propiamente *objetivos directos* de la formación, sino que vendrán dadas como efecto del proceso: si no fuera así seguiríamos favoreciendo la creación de "meras formas" o conductas vacías.

III. LAS DIMENSIONES DE LA FORMACIÓN: SU UNIDAD

Precisamos un poco más la formación que, como consecuencia del ser y misión del laico, hoy vemos necesaria, aludiendo a sus dimensiones, es decir, a los diversos aspectos que ha de incluir para ser eficaz.

El mensaje de la CEAS del presente año para el día de Pentecostés, "*Laicos cristianos, sal y luz del mundo*", afirma:

"Vemos que cada día existe una convicción más generalizada de que es necesario

asumir un proyecto formativo, que abarque los aspectos espirituales, celebrativos, doctrinales, pastorales y humanos. Sólo así será posible integrar todas las facultades de la persona: mente, corazón, sentimientos y testimonio"

El Documento Conclusivo de la Va. Conferencia General del Episcopado Latinoamericano y del Caribe (Aparecida, Brasil, mayo 2007) afirma:

"La formación abarca diversas dimensiones que deberán ser integradas armónicamente a lo largo de todo el proceso formativo. Se trata de la dimensión humana y comunitaria, espiritual, intelectual y pastoral-misionera." (n. 280)

Ambos textos nos hablan de dimensiones de la formación, aunque no coinciden a la hora de concretarlas. En conjunto, éstas serían las dimensiones apuntadas: espiritual, celebrativa, doctrinal, pastoral, humana, comunitaria, intelectual y misionera. La verdad es que no importa tanto su enumeración, cuanto el hecho del reconocimiento de la diversidad de estas dimensiones y, al tiempo, de la intención (que puede adivinarse fácilmente) de afirmar que la formación ha de ser *global y completa*. Es decir, que ha de abarcar todas las facetas de la vida humana: inteligencia, voluntad, sensibilidad, sentido de la trascendencia... El motivo de esta doble preocupación (diversidad y globalidad de la formación) puede ser el hecho de que la formación del laico evangelizador ha de seguir en todo a la fe y la consiguiente vida en el Espíritu: la fe y el Espíritu no dejan de penetrar y transformar absolutamente toda la vida humana personal y social. La diversidad procede de las diferentes dimensiones de la persona humana y su vida, mientras que la acción del Espíritu es una y total.

Podemos advertir, además, otra precisión. Las diferentes facetas de la formación no pueden ser "asignaturas tratadas en paralelo o superpuestas". No tratamos aquí de "materias" de un currículum formativo, sino propiamente de dimensiones que deberían estar presentes (hoy se diría "transversalmente") en todo acto y en todo el proceso formativo. Se nos invita, de hecho, a "integrarlas" y "armonizarlas".

Esta llamada es muy importante, si tenemos en cuenta, además del momento actual, la historia de la "formación cristiana" al menos desde el nacimiento de la Escolástica en el siglo XIII. Es conocida la desmembración y especialización de disciplinas, así como el predominio de la formación intelectual, que con la llegada de la modernidad no sólo no disminuyó, sino que se acentuó. La especialización facilitó el desarrollo de cada una de las disciplinas, pero también dio pie a la pérdida "del alma" de la formación cristiana y, con ello, de su eficacia. La renovación de la teología, de la espiritualidad, de la moral y, en definitiva, de la formación cristiana, vino (aún está viniendo), de la recuperación del modo de proceder los Santos Padres y de la Tradición (en general monástica) de la Primera Edad Media: el encuentro con la Palabra, que ilumina toda la vida humana en sus diferentes facetas. A este propósito me parece muy oportuno recuperar de la más antigua tradición las dimensiones de la formación cristiana, correspondientes a los conocidos cuatro sentidos de la Escritura: información de la historia (¿qué conocer?, sentido literal), pensamiento o ideas (¿qué pensar?, sentido alegórico), voluntad (¿qué hacer?, sentido moral), sensibilidad y afecto (¿qué esperar?, sentido anagógico).

Pero esta llamada a la armonía y la integración a mi parecer no se logra únicamente con la simple presentación orgánica de materias,

con la determinación de cuáles son las más básicas, con la distribución de tiempos dedicados a una u otra. Esto ayuda, pero sigue siendo un intento de armonía que queda externa y formal. La armonía, o mejor, la unidad de la formación sólo se consigue en el mismo sujeto, en el laico evangelizador, en tanto que *integrado él mismo como persona humana*: se trata de una armonía o integración personal y existencial, que o bien ya viene dada por la persona humana misma, o bien es favorecida y apoyada por la fe.

Ya hemos aludido en el apartado anterior a la interiorización de la fe (creer de corazón) como uno de los objetivos fundamentales de la formación del laico. No podemos aquí entretenernos en la importante cuestión de qué significa "persona integrada" y lo que ello supone. Nos basta recordar que, más allá de problemas psicológicos o personales, la integración de la persona se realiza activando un principio o centro integrador: aquello que denominamos "espíritu", lugar donde radica nuestra identidad, nuestras acciones libres, los anhelos más profundos, la intimidad, en definitiva, lo que en lenguaje coloquial solemos denominar "corazón". Así, hablamos de personas que "creen, esperan o aman" de corazón, en tanto que aquello que viven en su centro más íntimo lo manifiestan exteriormente en las diferentes dimensiones de la existencia. Es decir, intuimos que alguien "cree de corazón" cuando pone el corazón creyente en sus palabras, en su trabajo, en su convivencia, etc.

En este sentido la formación del laico ha de apuntar siempre a su centro personal, sea cual sea la dimensión que en un momento dado se esté cultivando. En

algún momento puede privilegiarse una dimensión de la formación u otra, pero nunca olvidar las restantes, pues ello falsearía la misma formación y en definitiva la misma fe. Cualquiera de los procesos o actos de formación deberá poder referirse, y ojalá lo haga de hecho, a cualquiera de las otras dimensiones. Concretamente, que no haya estudio aséptico de la teología, sin referencia a sus consecuencias para la vida moral y la experiencia espiritual, que no haya formación moral sin aludir a su fundamento teológico o doctrinal, que no haya experiencia orante, sin vida moral o conocimiento doctrinal... todo ello interpe- lando constantemente a que se piense, se decida, se experimente, desde el corazón.

Todo ello requerirá que de una u otra forma nunca falte tiempo, alusiones explícitas, práctica, etc., relativas a cada una de las dimensiones formativas.

Sin salirnos de este apartado que trata del "cómo" de esta formación, conviene recordar la importancia del o de los acompañantes en el proceso. Concretamente de su identidad y de su implicación en esta tarea. La formación tal como aquí la entendemos pide que el o los acompañantes sean, más que "especialistas" o expertos en una materia u otra, verdadera presencia de la Iglesia junto al laico, con todo lo que ello supone: comunión con ella, estilo evangélico, proximidad, etc.

IV. ALGUNOS ACENTOS EN LOS CONTENIDOS

De acuerdo con lo dicho acerca de los objetivos de la formación hoy del laico en la Iglesia y en el mundo, podemos concretar algunos de sus contenidos más importantes.

- a. Como norma general se debería partir siempre de lo esencial: el kerigma, la conversión y la virtualidad del Bautismo, como verificación del Misterio Pascual en la propia vida.
- b. Siguiendo esta misma línea evangélica, la transmisión de algunos principios (actitudes) que se ven hoy particularmente necesarios:⁹ el principio de la expropiación (vida de "siervo"), el principio de la semilla de mostaza y el principio de la semilla que cae en tierra y muere... Son algo más que recomendaciones para la vida espiritual: se trata de un estilo y manera de ser en el mundo, que incluye la gran virtud de la humildad, pero en el sentido profundo de las Bienaventuranzas: "bienaventurados los pobres de espíritu... Y bienaventurados los que trabajan por la paz... y los perseguidos por causa de la justicia..."
- c. Formación para el ejercicio del discernimiento: lectura e interpretación evangélica de la realidad, lenguaje del Espíritu...
- d. Formación en la *fe íntegra y razonada*: la capacidad de dar razón de la fe e incluso de "crear cultura humana desde ella". Dar razón de la fe, sobre todo en el sentido de lo que llamamos "teología fundamental", es decir, de una apologética actual y seria, que ponga de manifiesto la "plausibilidad" humana de la fe. Igualmente una fe capaz de "crear cultura" desde ella.
- e. Un conocimiento de la *Iglesia*, su realidad actual objetiva y su naturaleza íntima, además de la experiencia concreta de pertenencia e integración cordial.

- f. Cultivo de la dimensión misionera de la fe, en el sentido de la "*missio ad gentes*", aunque adaptada a la circunstancia particular de los países de vieja cristiandad (sin contraponer la misión universal con la particular).¹⁰
- g. El *conocimiento y la integración en "el mundo"*, entendiendo por tal, no sólo el entorno más inmediato y más accesible, sino también aquello que lo mueve, el entramado de estructuras sociales y económicas, la cultura, las ideologías, las relaciones de poder, los liderazgos, la política... Todo ello en la medida de las posibilidades de cada uno.
- h. Preparación para la *acción transformadora* en el interior del mundo. Esta formación en "la secularidad", pasaría de considerar el mundo como "mero lugar de santificación" (para llegar al cielo) a "ser lugar que hay que santificar", es decir, transformar según el plan de Dios. Ello pediría dos logros: vivir radicalmente la paradoja evangélica "en el mundo sin ser del mundo", recibir el mundo "en el Señor", como vocación y misión, base de una espiritualidad del compromiso secular¹¹ y alcanzar un conocimiento básico de la Doctrina Social de la Iglesia, al menos de sus principios esenciales. Complementariamente una capacitación apropiada para la intervención en el mundo secular.

CONCLUSIÓN

No es preciso insistir en la importancia de la materia tratada. Basta con mencionar lo que afirma el documento final de

"*Aparecida*" (n. 283), citando EN 70, con un subrayado en aquello específico de la formación del laico evangelizador:

"Destacamos que la formación de los laicos y laicas debe contribuir, en todo, a una actuación como discípulos misioneros en el mundo, en la perspectiva del diálogo y de la transformación de la sociedad. Es urgente una formación específica para que puedan tener una incidencia significativa en los diferentes campos (sociales y de la cultura)..."

El acento puede verse en el "*como discípulos misioneros en el mundo*": identidad cristiana (discípulos), tensión evangelizadora (misioneros) y secularidad (en el mundo), son notas características, ya clásicas entre nosotros desde el Concilio Vaticano II.

Hemos aludido a las circunstancias actuales que piden acentos específicos en la formación del laico. Entre estas circunstancias se encuentra la generalización de denominadas "rupturas" (laicismo social y autonomismo personal ético). El laico, desde su lugar específico, es llamado junto con toda la Iglesia a jugar un papel de *contraste*, un servicio profético en un medio pagano. Pero esto sería insuficiente y unilateral si al mismo tiempo no afirmáramos, en la más pura línea evangélica y tradicional, que su misión es la de transmitir y hacer vivir positivamente la Buena Noticia del Evangelio. Y en este sentido se ve urgente, sobre todo hoy, poner ante los ojos del mundo "la belleza de Cristo y de ser cristiano". La formación del laico evangelizador pasará necesariamente por la experiencia personal y comunitaria (eclesial) del gozo de creer. De este gozo y del amor que le acompaña brotará su acción evangelizadora: "Lo que hemos visto y

oído, os lo anunciamos, para que también vosotros estéis en comunión con nosotros. Y nosotros estamos en comunión con el Padre y con su Hijo Jesucristo. Y os escribimos esto para que nuestro gozo sea completo" (1Jn 1,3-4)

Nos podemos quedar con una imagen. Me vino con la lectura hace pocos días de un artículo periodístico en un suplemento cultural de un periódico. Un bello pueblo de 900 habitantes en la provincia de Palencia, llamado Frómista, acoge a un político huido del País Vasco buscando libertad. La integración de este político y su familia es perfecta. Tres elementos definen la idiosincrasia del pueblo: la preciosa iglesia románica de San Martín, el camino de Santiago y una obra hidráulica antigua, del siglo ilustrado de la luces, una esclusa que pretendía llevar agua del canal de Castilla hasta el pueblo de Suances. El poeta Guerra Garrido le pondrá un título significativo "*Entre la fe y la razón*". Uno piensa en la comunidad que dio vida al templo, su arquitecto, los obreros, las aportaciones económicas; en los fieles que han ido labrando el camino a lo largo de siglos; en los técnicos i los políticos que elaboraron el proyecto de la obra hidráulica... Es la Iglesia en sus fieles laicos y colaborando con la sociedad civil quien ha creado ese mundo.

+ Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

NOTAS:

- (1) RYLKO, St., card., *La misión de los laicos y la nueva evangelización. Leción Inaugural de la UCAM*, Murcia 2007, 5.
- (2) Cf. SEBASTIÁN, F., *Los fieles laicos, Iglesia presente y actuante en el mundo. Vocación apostólica de los fieles laicos.*, en *Testigos de la esperanza. Congreso de Apostolado Seglar*. Conf. Ep. Esp., CEAS, Madrid, 2005, 65.
- (3) "El ámbito propio de de su actividad evangelizadora es el mismo mundo vasto y complejo, de la política, de la realidad social y de la economía, como también el de la cultura, de la ciencia y de las artes, de la vida internacional y de los 'mass media' y otras realidades abiertas a la evangelización, como son el amor, la familia, la educación de los niños y adolescentes, el trabajo profesional y el sufrimiento" (*Evangelii Nunciandi* 70).
- (4) Para "su presencia visible e incisiva en la sociedad": RYLKO, St., card., *La misión de los laicos*, 6.
- (5) ... "frente a la cultura del espectáculo, en la que reina la tiranía del poder... Esta situación otorga todo su valor de testimonio misionero a la persona misma de cada uno de los cristianos y a la presencia pública de la Iglesia": BUENO DE LA FUENTE, E., "*Situados en la misión desde la alegría de la Pascua*", en *Vida de fe y esperanza cristiana. Ponencia en las XXVII Jornadas Generales de Apostolados Seglar*, Madrid 2007, 45-47.
- (6) CEAS, "*Laicos cristianos, sal y luz del mundo*", Mensaje con motivo de Pentecostés, 11-5-08.
- (7) Para algunos "perjudicial", en cuanto que exclusiva. Un análisis profundo de nuestra situación detecta muchos problemas y vacíos causados por esta

forma de actuar. Ponemos por caso la llamada "secularización interna de la Iglesia", que la reduce prácticamente a un grupo de influencia humanizadora de la sociedad, perdiendo en poco tiempo su sentido e identidad. Circunstancia aprovechada por otros para pensar que a la larga vendrá sustituida por los servicios sociales de las instituciones civiles, una vez perdida como innecesaria toda referencia a lo trascendente.

- (8) Y lugares paralelos de misión eclesial desde el Resucitado. Cf. SEBASTIÁN, F., *Los fieles laicos*, 55-56. La "quasi" definición que da el Vaticano II de "laico", incluye la distinción de lo que es jerarquía y vida consagrada, pero positivamente afirma: "Son los cristianos que están incorporados a Cristo por el bautismo, que forman el Pueblo de Dios y que participan de las funciones de Cristo, Sacerdote, Profeta y Rey. Ellos realizan, según su condición, la misión de todo el pueblo cristiano en la Iglesia y en el mundo" (LG 31).
- (9) Cf. RYLKO, St., card., "La misión de los laicos", 14-16: tomando la sugerencia del entonces Card. J. Ratzinger, "La nuova evangelizzazione", en *L'osservatore Romano*, 11-12 diciembre 2000, 11.
- (10) Cf. BUENO DE LA FUENTE, E., "Situados en la misión", 26-27.
- (11) Cf. CONGAR, Y. M. J., *Les voies du Dieu vivant. Théologie et vie spirituelle*. Paris 1964, 359ss. "Au monde et pas du monde": el acento en la superación, menosprecio, muerte, al mundo en San Pablo y en todo el Nuevo Testamento y a un tiem-

po la recepción del mundo de las manos de Dios (misión y gracia). Así la construcción de una espiritualidad secular: 1) Los momentos dialécticos de desasimiento y compromiso ante el mundo, 2) Discernimiento de la voluntad de Dios sobre este mundo y sobre la propia misión en él, 3) Purificación de nuestra visión de las cosas, desapropiación de ellas en la cruz, incluso de las legítimas, para que tenerlas, no carnalmente, sino como de Dios y ara Dios...

"Saber esperar amb Maria" (Article per a la revista ENLLAÇ núm. 93, de la Comissió de Monestirs de la Província Eclesiàstica de Barcelona)

En aquest breu comentari que se'm demana, voldria evitar la presentació de Maria, la Mare de Déu, com a model d'esperança que cal imitar, o com a intercessora que ens ajuda a viure aquesta virtut. Potser he estat influït per una carta recent del general dels marianistes, dirigida a tota la congregació, que maldava per una recuperació de la dimensió més contemplativa en la nostra pietat mariana. Aquesta carta, com es pot deduir, és resultat d'un bon grapat d'anys de discerniment del lloc de Maria en l'experiència religiosa cristiana en el nostre temps.

A més de les raons que hi proposa, nosaltres podem afegir-ne d'altres, fruit de la nostra experiència. Al capdavall es tracta de reivindicar en l'àmbit de la religiositat mariana allò que en altres àmbits de l'experiència religiosa veiem urgent: el conreu de la dimensió contemplativa de la nostra fe, en allò que aquesta dimensió té

de captació de la bellesa en un àmbit de l'amor gratuït.

Insistir en la consideració de Maria com a "model" de virtut, sempre ens és necessari. Però ja fa uns anys s'ha anat denunciant, en la nostra manera de viure la fe, un excés de crides al compromís moral, que topa amb un moralisme no pròpiament evangèlic. Per altra banda, Maria – model de virtut sempre deixa la figura de la Mare de Déu en l'horitzó de la utopia i, per tant, en una llunyania difícil d'assolir.

El que proposem és precisament viure una experiència de trobar-nos amb Maria de tu a tu, directament, com segurament ella voldrà ésser tractada. De fet, aquest tracte es veu més coherent amb la seva manera d'estar present a la vida de Jesús i dels seus deixebles en els textos neotestamentaris.

Només caldria garantir un detall ben important. No bastaria tractar de tu a tu Maria, sinó que hauríem de tenir molta cura de la nostra mirada. Perquè la contemplació no és un simple mirar en el sentit de dirigir la vista. Dirigir la vista dels ulls físics o dels ulls de la imaginació pot esdevenir un moviment gairebé mecànic o com a molt voluntari superficial: pot ser fruit de curiositat, d'estudi intel·lectual, fins i tot d'interès espuri, com el comercial... Però la mirada contemplativa tan sols prové de l'amor, ja que l'amor, sobretot l'amor humà, té un component essencial de desig. Tan sols l'amor – desig pot garantir el goig de la contemplació.

Hi ha, és clar, un component absolutament necessari: allò contemplat ha de ser digne d'una tal contemplació i com a tal ha d'aparèixer als nostres ulls. És per això que diem que el punt de partida de la nostra experiència religiosa, l'experiència

específicament cristiana, no és tant la nostra recerca d'un rostre, com la trobada amb un rostre que abans ens ha cercat i ens ha mirat. La qual cosa podem tenir garantida des del testimoniatge rebut en el Nou Testament. En el cas concret de Maria no disposem de cap text neotestamentari on aparegui reflectit el detall de la seva manera de mirar el seu Fill o els deixebles. Només St. Joan ens fa pensar en una capacitat especial de Maria per descobrir allò que els amics necessiten, quan descriu l'escena de les Noces de Canà. Però, sabem per la manera de ser i d'actuar de Maria en tot el Nou Testament, que podem albirar amb certesa que la seva mirada al Fill i als deixebles estava atapeïda d'amor. Una certesa que podem aplicar també a la nostra relació amb Ella: la nostra mirada contemplativa vers el seu rostre no serà altra cosa que una resposta, una correspondència, al seu amor reflectit en la seva manera de mirar-nos.

És el primer que cal fer, abans fins i tot de posar-se en oració: recordar la seva mirada. Un cop feta aquesta "composició de lloc" hauríem d'activar tota la nostra capacitat receptiva: el record de la seva mirada despertarà el desig intens de la seva presència i la seva companyia, ens captivarà i ens obrirà tot l'espai interior necessari perquè Ella hi sigui present. Aleshores, si a Déu plau, es pot donar l'esdeveniment d'un intercanvi d'amor, amb paraules o amb un silenci no menys eloqüent.

Aquest encontre afectuós no té perquè ser un fet extraordinari. Més aviat pot ser ben quotidià en la seva senzillesa. A més no ha de buscar la seva "utilitat" o "funcionalitat": com la pregària més pura, es justifica per ell mateix, per l'experiència

de plenitud que l'acompanya, tot deixant clar que aquesta experiència, i tot el procés de pregària, només es podrà atribuir a un regal de Déu.

És en aquest punt on cal descobrir la força de Maria com a font d'esperança a la nostra vida. Perquè l'esperança, en tant que és virtut de lluita i d'esforç en l'avui pel demà, en un dinamisme de transformació i canvi, demana també una certa participació del goig, que només serà perfecte en el futur. El que ens fa caminar és, no només la visió de la felicitat futura (utòpica), sinó també l'experiència concreta i històrica, i per tant parcial, d'aquesta felicitat. I és aquesta experiència la que ens ve donada, entre altres, per la presència amical i amorosa de Maria, tot fent camí amb nosaltres.

Potser ens encoratja a caminar més aquesta experiència mariana que no pas tots els esforços ascètics que miren d'enfortir la nostra voluntat en la lluita de l'esperança. Podem dir fins i tot, d'acord amb el principi clàssic de la relació entre ascesis i mística, que els esforços ascètics (per altra banda necessaris), de res serveixen a la nostra vida cristiana si no van constantment acompanyats pel goig de les trobades d'amor. La presència de Maria, la contemplació del seu rostre i l'afecte que desencadena, esdevenen de fet fites en el camí, oasis en el desert. Com hem dit es justifiquen per si mateixos, però serveixen de fet a la història de cadascú i de l'Església.

Hi ha a més un aspecte que no convé oblidar. El que els caminants contemplatius descobrim en el rostre de Maria, a més del seu específic amor, o precisament en aquest amor, és una certa empatia, podríem dir "una mena de complicitat",

que la fa encara més propera. Perquè Ella ha fet ja el camí i sap en primera persona què vol dir arriscar la vida per la fe i el servei a Déu. Ella ja sap què vol dir afrontar els moments de foscor i les temptacions de desesperança, les contradiccions i la sensació d'inutilitat, la manca de llum i les solituds.

Com no han de ser encoratjadores les nostres converses d'amistat i la seva simple presència al costat del pelegrí? Com podríem prescindir d'un regal com aquest, que ens ofereix Jesucrist mateix, quan li diu a Ella, pensant en cadascú de nosaltres, "Maria aquí tens el teu fill", acompanya'l en el camí (cf. Jn 19,26)?

No estaria contenta la Mare de Déu si acabéssim aquest breu comentari sense fer esment d'un detall que sens dubte a Ella li interessa molt deixar ben clar. La nostra contemplació del seu rostre i el benefici que en traiem, no pot restar aturada en la seva persona. Perquè quan cantava lloant Déu, ho feia per "les meravelles que en Ella havia fet el Totpoderós": és l'obra de Déu en ella el que contemplem i, al capdavant, és Déu mateix en Ella, el que descobrim. Com a "vas spiritualis", el contemplem agraits de tot cor, encara que no deixa de dir-nos: "beveu de l'aigua viva que jo porto, ella us farà caminar sense defallir, ben fermes en el goig de l'esperança".

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.*

ORGANISMES DIOCESANS

Consell Pastoral Diocesà – Reunió 31-5-2008

En la reunió d'aquest dia es va treballar fonamentalment sobre tres temes: Consells Pastorals Parroquials; valoració i conclusions sobre l'Objectiu Diocesà durant el curs 2007-2008; propostes per a l'actuació de l'Objectiu Diocesà del curs vinent.

Pel que fa al primer tema, es va continuar la reflexió i l'intercanvi d'impressions en relació al paper d'aquests òrgans de dinamització de la vida eclesial, iniciat a l'anterior reunió del Consell Pastoral Diocesà.

L'Objectiu Diocesà en curs, "La inspiració i la comunió que neixen d'escoltar la Paraula de Déu", va ser valorat, posant en comú les iniciatives realitzades a tota la diòcesi; es va quedar d'acord a lliurar per escrit aquestes aportacions, per tal de confeccionar-ne un resum. De totes maneres, es va constatar que la informació d'algunes activitats programades no va arribar, i es va valorar que potser convé fer arribar la informació per arxiprestats, i no per vicaries, si no és massa ampli i la gent no se sent convocada.

Sobre l'últim punt de la reunió, es va dialogar sobre la vivència dels diversos

sagraments, de cara a l'Objectiu Diocesà del proper any "Sagraments, celebració i vida". Es va parlar especialment del sagrament del matrimoni i de la importantíssima tasca dels acollidors de promesos, donada la canviament realitat social de les parelles que volen casar-se.

Per acabar, es va fer una proposta de calendari per a les reunions del proper curs.

Consell Presbiteral – Reunió 19-6-2008

Els temes més destacats de la reunió de juny del Consell Presbiteral van ser: la valoració de l'objectiu diocesà en el curs que acaba; les propostes per a l'objectiu diocesà del curs vinent; la dissolució i renovació de l'actual Consell Presbiteral.

Pel que fa a l'objectiu "La inspiració i la comunió que neixen d'escoltar la Paraula de Déu", es van recordar les diverses actuacions que s'han fet: Presentació als consells arxiprestals feta per Mn. Sebastià Taltavull, segons el text dels bisbes de Catalunya; extra del Full Dominical per Advent i Quaresma-Pasqua; jornades de formació del Moviment de Pobles i Comarques, a Vilafranca i a Sant Feliu de Llobregat; trobades de preveres i diaques a Pallejà i Vilafranca; jornades de formació per al clergat amb el bisbe Uriarte a Montserrat; recessos d'Advent i Quaresma. També la Delegació de Joventut ha preparat un pla de curs sobre el tema de la Paraula i l'Evangelització, de manera similar a altres delegacions. En part, queda la sensació de no haver assolit plenament els objectius, però d'altra banda se sent que s'ha avançat en l'acollida de la Paraula de Déu.

Es va dialogar molt sobre el nou objectiu i sobre el significat i la vivència dels sagraments: la relació entre fe i sagraments; el sentit de celebració i festa comunitària; el sentit eclesial de tot sagrament; la visibilitat de la gràcia i la fe en els sagraments. Es va considerar dues grans maneres d'enfocar l'objectiu diocesà durant el curs vinent: o bé treballant els temes comuns als diversos sagraments o bé concentrant l'atenció en certes problemàtiques d'algun sagrament.

Per últim, segons les pautes del reglament del Consell Presbiteral, es va recordar el procés a seguir i s'acordà el calendari aproximat per a la renovació d'aquest organisme diocesà: les votacions es preveuen per al setembre.

DELEGACIONS

SALUT

Crònica maig 2008

4-5-2008. *Pasqua del Malalt*. Es va celebrar a nivell diocesà amb l'eucaristia presidida pel bisbe Agustí i concelebrada pel delegat diocesà de Pastoral de la Salut, germà Miquel Martín Rodrigo, al Complex Assistencial S. Benito Menni (Germanes Hospitalàries) de Sant Boi de Llobregat. La coral de St. Joan de Déu-Serveis Salut Mental s'ocupà de l'animació litúrgica de la celebració. Finalitzada l'eucaristia es va oferir a tots els assistents un refrigeri als jardins del centre.

La diòcesi de Sant Feliu va traslladar la data d'aquesta celebració, que en realitat corresponia al diumenge 27 d'abril, donada la coincidència amb la festivitat de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de la diòcesi.

16-5-2008. *Jornada de Formación para los SARC* (Serveis d'Atenció Religiosa Catòlica en Hospitals). Va tenir lloc a Barcelona i van assistir-hi 15 persones de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

30-5-2008. *Reunión del SIPS* (Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut) a Tarragona, amb moitu de l'Any Jubilar de Sant Fructuós. A més de la reunió de tre-

ball, va tenir lloc la celebració eucarística presidida por Mons. Jaume Pujol, Arquebisbe de Tarragona, i per Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic i responsable del SIPS.

VIDA CONSAGRADA

Maig

11-5-2008. *Monestir de Sant Benet de Montserrat.* Professió monàstica solemne de la **Gna. Conxita Gómez i Subirà**, presidida pel Sr. Bisbe Agustí Cortès i Soriano.

Que la seva consagració faci créixer el seu amor per Vós. Que res ni ningú la separi del Crist. Que tingui envers l'Església, la seva Mare, una generositat sense límits. Que sigui per a tots els homes i dones signe de l'amor de Déu, i testimoni del Regne futur. (De la pregària de consagració)

Juny

3-6-2008. *Barcelona.* Al Seminari conciliar, reunió de la **Comissió Arxidiocesana de Monestirs**. Es va elegir el tema del proper número de la revista *Enllaç*, que versarà sobre Maria, i es va fer la distribució d'articles i d'aportacions. Es van precisar dades i aspectes organitzatius de les properes jornades de formació permanent, que seran el mes de setembre, a la residència del monestir de Sant Pere de les Puel·les, sobre els llibres sapiencials per la Gna. Núria Calduch, MN. Es va fer una memòria agràida de la Gna. Maria Lluïsa Garcia, traspassada recentment, que va servir amb abnegació la Delegació per a la Vida Consagrada durant 30 anys a

l'Arquebisbat de Barcelona. Va acabar la reunió amb diverses informacions sobre la vida dels monestirs.

5 i 6-6-2008. *Lleida.* A la residència sacerdotal Mare de Déu de l'Acadèmia, reunió de **Vicaris i Delegats per a la Vida Consagrada de Catalunya**. El matí del dijous el teòleg Ramon Prat va presentar la ponència "Vida religiosa i pastoral", oferint unes pistes d'actuació als vicaris i delegats en la tasca d'animació del col·lectiu de la vida consagrada dins l'Església diocesana. Va desenvolupar la ponència en tres apartats:

- a. Les constel·lacions de reptes que ens afecten avui: visió del món actual a partir de les realitats socioculturals, de les necessitats afectives i de la urgència de clarificar les opcions evangèliques.
- b. El carisma de la vida religiosa en l'Església diocesana: persones autònomes enmig de la societat; germans i germanes enmig de l'Església; el carisma viscut amb profunditat; espiritualitat encarnada i pasqual.
- c. Aportació específica a la pastoral de conjunt de la diòcesi: experiència dels consells evangèlics; participació personal i comunitària en els projectes diocesans; vida contemplativa, opció pels pobres, participació de la dona en l'Església i en el món; presència pública o diàleg fe-justícia, horitzó internacional missioner...

Vàrem ocupar la tarda del dijous en una visita exhaustiva al Museu Diocesà recentment inaugurat. Una estona del divendres també vam dedicar-la a rebre informació sobre una institució de gran prestigi i molt arrelada a la vida del bisbat de Lleida com és l'Acadèmia Mariana, i vam visitar-ne

l'oratori i el paranimf, recentment oberts al públic després d'una acurada restauració.

El matí del divendres, Mn. Francesc Romeu, periodista i sociòleg, va presentar-nos la ponència "Joventut, religiositat i vocació". Va oferir unes afirmacions sobre la realitat de la vida actual i que, per tant, afecten directament els joves, realitat sobre els models que proposa la vida adulta sobre la fragmentació de la vida i sobre el concepte de sexualitat desvinculat de la procreació. Quant a la religió, va referir-se a la darrera anàlisi sociològica de la Fundación Santa Maria sobre els joves, que constata una progressiva desafecció a l'Església i a la religió. Aquest panorama de secularització accelerada, més preocupant encara a Catalunya, planteja uns greus reptes pel que fa a la vocació. En aquest sentit, cal treballar per augmentar el prestigi de la vida consagrada vivint amb joia i radicalitat els consells evangèlics, potenciar la dimensió comunitària de la vida consagrada, encaminar els processos de conversió distingint-la clarament de la vocació, la qual exigeix sempre un camí de formació llarg i pacient, no oblidar mai la primacia de la pregària en la pastoral vocacional, perquè la vocació és sempre un do de Déu.

19-6-2008. *Sant Feliu de Llobregat.* A la sala Pere Tarrés, reunió dels delegats, presidits pel Sr. Bisbe.

26-6-2008. El **P. Àngel Asurmendi**, navarrès de naixement i català d'adopció, va ser nomenat oficialment provincial de la Inspecció Salesiana de la Mare de Déu de la Mercè, que comprèn Catalunya, les Illes Balears, Osca i Andorra. Abans de ser nomenat provincial, va desenvolupar la seva activitat educativa i pastoral a les comunitats de Rocafort, Osca, Horta, Sant

Vicenç dels Horts, Sarrià i des de 2006 era vicari i delegat provincial de formació a la casa provincial.

Necrològiques

26-4-2008. *Sant Feliu de Llobregat.* **Gna. Montserrat Lidón Falcó**, de l'Institut de Religioses de Ntra. Sra. de la Mercè de Barcelona, del carrer Brugarolas. Va néixer a Barcelona el 10/12/1915; va fer la primera professió el 1943 i la professió perpètua el 1946. Va lliurar-se a l'ensenyament, i era molt apreciada per les seves alumnes, als col·legis de Saragossa, Barcelona, Sant Feliu, i sobretot Martorell.

10-6-2008. *Sant Pere de Ribes.* **P. Salvador Manuel Pellicer**. Nascut a Benifairó de Valldigna (València), el 10 de novembre de 1947, va entrar en l'orde dels Servents dels Malalts (PP. Camils), al seminari menor de Navarrete (Rioja). El 1960 va fer el noviciat a Vic on féu la primera professió el 28 de setembre de 1966 i la perpètua a Madrid el 12 d'octubre de 1973. El juny de 1974 va obtenir la llicenciatura en Teologia a la universitat de Comillas (Madrid). Va rebre l'ordenació sacerdotal a Navarrete el 30 de novembre de 1975.

En la primera etapa de la seva vida ministerial, de 1974 a 1983, va ser formador al seminari menor de Navarrete, primer com a ajudant del director, i després com a superior de la comunitat i director del seminari. De 1977 a 1980 va exercir el càrrec de superior de la comunitat de professors de Madrid (Bravo Murillo).

En la segona etapa ministerial, de 1983 a 1989, va ser superior provincial, amb residència a la Casa de Tres Cantos (Madrid).

En la tercera etapa, a més d'altres

càrrecs institucionals, de 1989 a 2007, va ser director del Centre Sant Camil de Tres Cantos (Madrid). Durant aquests anys aquesta obra va adquirir noves dimensions, especialment amb la construcció del nou edifici (seu del Centre d'Humanització de la Salut) i de la creació de la Unitat de Cures Pal·liatives.

En aquests 18 anys, el P. Salvador va assumir també importants càrrecs institucionals dins l'Església. El 1994 va ser nomenat delegat episcopal de Caritas Espanyola, dins el consell nacional, del qual formava part des de 1987. L'any 2000 va ser nomenat president de LLARS nacionals (Federació de Residències i Servei d'atenció Solidària), càrrec que encara ostentava abans de morir. Era també vice-president de FERS (Federació Espanyola de Religiosos Sanitaris) i durant anys en va ser membre de la junta nacional.

Per la seva vinculació amb aquests organismes, el P. Salvador va viure molt de prop diferents realitats de l'activitat solidària de l'Església d'Espanya, va participar en molts esdeveniments, va presidir congressos, i va viatjar (especialment com a membre de Caritas) per molts països del tercer món. Sempre va donar proves de la seva sensibilitat a favor de la justícia i de la solidaritat.

Actualment era superior de la comunitat de Sant Pere de Ribes, conseller provincial, membre del patronat de la Fundació Hospital-Residència Sant Camil, i responsable del Servei d'atenció espiritual d'aquest centre.

Altres informacions

Curs 2007-08. Centenari de la mort de la Mare Remei Palos Casanova, cofunda-

dora, amb el P. Josep Tous, de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor. Van obrir les celebracions del centenari el 25 de novembre passat a la casa bressol de Capellades. A la nostra diòcesi també tenen la casa de Sant Pere de Ribes i el noviciat de Pallejà. L'objectiu d'aquest aniversari és recuperar la figura d'una dona exemplar, empenedora i valenta, tot i que mantinguda durant molts anys en la penombra. Volen retrobar-se amb les arrels de la seva identitat. Els actes del centenari s'allargaran fins al 23 de novembre d'enguany.

24-4-2008. 50è Aniversari de la beatificació de Teresa Jornet, fundadora de les Germanetes dels Ancians Desemparats, que regenten el "Hogar Nuestra Señora de Lourdes" a Sant Just Desvern. El bisbe Xavier Salinas, administrador apostòlic de Lleida, va presidir el 27 d'abril a Aitona, poble de naixement de la santa, una solemne eucaristia d'acció de gràcies.

PASTORAL VOCACIONAL

Reunió al Seminari de l'àmbit pastoral vocacional

El dia 4 de juny el bisbe Agustí es va reunir al Seminari Conciliar de Barcelona amb el delegat de pastoral vocacional, amb el rector del seminari i amb els rectors de les diverses parròquies dels seminaristes de la diòcesi de Sant Feliu. Va ser ocasió d'aprofundir la vida que porten els seminaristes en el seu període de formació i la relació que hi ha en aquest sentit entre el seminari i les parròquies.

FAMÍLIA I VIDA

Setmana i Jornada de la Família 12-18 de maig

En aquestes dates la Delegació Diocesana de Família i Vida va convocar la tercera Setmana de la Família i amb motiu d'ella es va enviar una carta adreçada a rectors i religiosos i una altra adreçada als acollidors de promesos (cfr. Butlletí de Sant Feliu núm. 20, març-abril 2008).

El dia 15 de maig a l'arxiprestat de St Vicenç es va fer una xerrada amb el títol "La Paraula de Déu en la família" a càrrec del Sr. Javier Velasco.

Com a cloenda d'aquesta Setmana, diumenge 18 de maig va tenir lloc la Jornada de la Família en la qual Mn. Miquel Payà va pronunciar la conferència "La Paraula per al diàleg", davant d'una trentena de matrimonis encarregats de ser acollidors de promesos als diversos arxiprestats. El text de la conferència es pot consultar al web de la delegació www.bisbatsantfeliu.org/familia.

Reunió de la Delegació Diocesana de Família i vida (20-6-08)

A la darrera reunió del curs, es va valorar l'experiència pastoral en l'aplicació de l'objectiu diocesà de l'any, centrat en la Paraula de Déu amb el lema "La inspiració i la comunió que neixen d'escoltar la Paraula de Déu". Els punts rellevants de l'any han estat els següents:

- Diumenge de la Sagrada Família (30-12-07), amb el lema "Obrim les portes de casa a la paraula de Déu !" i un material de treball adequat.

- Jornada per la Vida (Festa de l'Encarnació 25-3-2008). En coordinació amb les delegacions d'arreu de l'Estat Espanyol, el lema proposat va ser "El bé més gran, la vida". Al web de la delegació es van penjar els materials comuns a l'Estat en castellà i català, entre els quals es plantejava una vetlla de pregària per la vida estructurada amb la Paraula de Déu així com la proposta de temes de reflexió des de textos extrets de *Evangelium Vitae*.
- La Setmana i Jornada de la Família. (12 al 18 de maig)
- Equip de coordinadors arxiprestals de pastoral familiar. Aquest any han començat a col·laborar amb l'organització i difusió de la Jornada de la Família.

També es van recollir suggeriments per al nou objectiu diocesà del curs 2008-2009 sobre **La Paraula que cerca l'experiència de la fe i la seva celebració sacramental**, amb el subsidi de l'Evangeli de Sant Marc. Les dates de relleu en l'àmbit de la pastoral familiar per al proper curs seran les següents:

- Diumenge de la Sagrada Família (28-12-08)
- Jornada per la Vida (Festa de l'Encarnació 25-3-2009)
- La Setmana de la Família. (dins de la setmana que conté el 15 de maig, Jornada Internacional de la Família, per tant, de l'11 al 17 de maig de 2009)
- Jornada de la Família. (17-5-2009)

JOVENTUT

VIII Festa de l'Esperit

El 10 de maig va tenir lloc a Sant Llorenç d'Hortons aquesta trobada que la Comis-

sió Diocesana de joves, amb membres d'arreu de la diòcesi, havia anat preparant amb el bisbe Agustí. S'hi van aplegar un centenar de joves de tota la diòcesi, amb el lema "Connecta't a la Paraula" i van compartir tots plegats l'eucaristia, el sopar i una bona estona de gresca per celebrar la Pasqua de l'Esperit.

ENSENYAMENT

Trobada de final de curs amb mestres i professors

La Delegació de Pastoral d'Ensenyament va realitzar la darrera reunió del curs el dia 4 de juny, a l'escola del Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat. S'hi van aplegar uns 40 docents, que van participar de l'exposició del delegat, mossèn Francesc Tirado, sobre el treball desenvolupat des de la delegació durant l'any, i dels testimonis de tres ensenyants, de primària, secundària i de l'escola concertada.. Una eucaristia i un fraternal pisolabis van completar la trobada.

Província eclesiàstica de Barcelona

CRÒNICA

Proclamació de la Mare de Déu de la Salut com a patrona de la diòcesi de Terrassa

Diumenge 11 de maig, solemnitat de la Pentecosta, va tenir lloc la Proclamació de la Mare de Déu de la Salut com a patrona de la diòcesi de Terrassa.

L'acte es va realitzar en el Centre de Fires i Convencions de Sabadell, donat que les inclemències meteorològiques van impedir-ne la celebració a l'esplanada del Santuari.

Va presidir la celebració Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa, acompanyat per Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, i un total de 90 preveres, entre ells, Mn. Salvador Cristau, Vicari General, Mn. Francesc Pardo, Vicari General, Mn. Fidel Catalán, Secretari General i Canceller, Mn. Sergi Gordo, Secretari General i Canceller de Barcelona, en representació del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, Mn. Antoni Pujals, Vicari de la Prelatura de la Santa Creu i de l'Opus Dei, Mn. Francesc Catarineu, rector de Sant Feliu de Sabadell, Mn. Manuel Fuentemilla, Arxiprest de Sabadell Centre, Mn. Jordi Sotorra, Capellà Custodi del Santuari, així com també per tots els arxiprestos de la diòcesi i preveres de la diòcesi i d'altres diòcesis.

3200 persones ompliren a vessar el recinte degudament habilitat per a l'ocasió. Hi assistiren el Sr. Manuel Bustos, alcalde de Sabadell, membres de la corporació municipal, així com també els alcaldes de Matadepera, Sentmenat i Santa Maria de Martorelles, i representació dels alcaldes de Granollers, Caldes, Rubí i Viladecavalls. Hi foren presents membres representants de nombroses entitats ciutadanes de Sabadell, així com membres dels organismes diocesans (Consell Diocesà d'Economia, Delegats Episcopals, etc), del Consell del Santuari i dels Amics del Santuari.

Durant el matí del diumenge els serveis del l'Ajuntament acondicionaren els espais per a la celebració, traslladada des del Santuari. Al mateix temps tingué lloc també la segona trobada diocesana de joves. Hi participaren 200 joves que realitzaren diverses activitats de reflexió durant el matí, i amb l'animació i acompanyament d'en Pau Tarruell. A la tarda ajudaren com a voluntaris en la ultimació dels detalls per a la celebració i durant la pròpia celebració. Es col·locaren també els treballs realitzats pels infants de les escoles de la diòcesi amb motiu d'aquest esdeveniment.

A partir de les 3 de la tarda començaren a arribar els 22 autocars vinguts des de tota la geografia diocesana, així com els fidels de la ciutat de Sabadell.

Amb molta puntualitat i agilitat s'iniciaren els actes a les 5 de la tarda. En primer lloc arribà el Sr. Bisbe de Terrassa, que fou rebut a l'entrada del recinte pel Sr. Alcalde de Sabadell, els Vicaris Generals i membres de la Comissió per al Patronatge.

Seguidament entrà amb tota solemnitat i major emoció la imatge de la Mare de Déu

de la Salut, precedida pels representants de cada un dels onze arxiprestats de la diòcesi que farien posteriorment l'ofrena floral. Al pas de la imatge el poble fidel, dempeus, aplaudí ple d'entusiasme el pas de la imatge, acompanyada dels cants. Seguidament, i col·locada la imatge en el presbiteri, Mn. Fidel Catalán Catalán, com a Secretari General i Celler, llegí el decret de proclamació de la Mare de Déu de la Salut com a patrona *apud Deum* de la diòcesi, seguit d'un cant d'acció de gràcies. Acte seguit tingué lloc l'ofrena floral dels arxiprestats de la diòcesi. Aquesta primera part dels actes es clogué amb una pregària personificada dels joves, que construïren amb uns daus que representaven els set dons de l'Esperit Sant la imatge de la diòcesi.

A 2/4 de 6 de la tarda tingué lloc l'inici de la celebració de l'Eucaristia en la Solemnitat de la Pentecosta, amb la participació de les agrupacions de Pueri Cantors presents a la diòcesi (Sabadell, Granollers i La Garriga). En acabar la celebració el Sr. Bisbe feu un agraïment especial a tots els participants, vinguts d'arreu de la diòcesi, així com també als col·laboradors i voluntaris, als membres de la Comissió per al Patronatge i d'una manera significativa a l'alcalde de Sabadell per tota la col·laboració prestada en la preparació i reubicació dels espais per tal de celebrar amb dignitat aquest esdeveniment històric. A les 7 de la tarda, amb el cant de l'Himne a la Mare de Déu de la Salut es finalitzaren els actes.

L'endemà, el dilluns dia, Mons. Saiz Meneses presidí la missa en el Santuari de la Mare de Déu de la Salut amb motiu de l'Aplec de la Salut. Després de la missa participà en la recepció organitzada per l'Ajuntament de Sabadell en l'Hostatgeria de la Salut.

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICATS

Comunicat de la reunió n. 187

Tarragona, 14-5-2008

Els dies 13 i 14 de maig de 2008 ha tingut lloc la reunió n. 187 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), al Santuari de la Mare de Déu de Loreto, a Tarragona. La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i hi han assistit tots els seus membres.

1. En conèixer el terrible atemptat terrorista a Àlaba, que ha costat la vida a Juan Manuel Piñuel i ha ferit greument diverses persones, els bisbes han condemnat aquest acte immoral de violència i han pregat per les víctimes i les seves famílies, tot desitjant que la pau arribi definitivament al País Basc.

2. Els bisbes han estat informats per Mons. Salinas, bisbe de Tortosa i administrador apostòlic de Lleida, sobre la situació del litigi dels béns artístics, després que el Tribunal de la Rota Romana ha desestimat prendre en consideració el recurs presentat per la diòcesi de Lleida. Els bisbes han donat el seu suport a Mons. Salinas en totes les accions que puguin conduir a aprofundir en la comunió eclesial.

3. En l'àmbit de l'educació, el P. Enric Puig, secretari general de la Fundació

Escola Cristiana de Catalunya, ha informat els bisbes sobre el moment present de l'avantprojecte de Llei d'Educació de Catalunya (LEC). Els bisbes reclamen fidelitat al Pacte Nacional per l'Educació, signat fa dos anys, i fan algunes remarques sobre la importància de l'educació i de la coresponsabilitat de tota la societat, així com del diàleg i el consens per a una estabilitat de la legislació educativa i del sistema educatiu.

Els bisbes esperen que la nova llei valori socialment la funció de l'escola i la figura del professorat i en reforci la seva autoritat.

Igualment, esperen que la LEC respecti amb més vigor el dret de tothom a l'educació, la llibertat d'ensenyament i el dret preferent dels pares a escollir el tipus d'educació que volen per als seus fills, sempre d'acord amb les seves conviccions pedagògiques, filosòfiques, morals i religioses.

En ordre a fer possible el dret de tothom a l'educació, les autoritats han d'assegurar el finançament necessari per al sistema educatiu: la dotació necessària de l'escola pública i la gratuïtat real a l'escola concertada, en els mateixos nivells educatius que en la pública. Per a complir la legalitat vigent és necessari respectar el pluralisme, en un model educatiu d'interès públic que permeti la diversitat de projectes educatius, fruit de la diversitat dels caràcters propis.

Finalment, els bisbes reclamen el compromís de les famílies amb l'escola de llurs fills i que les autoritats facilitin l'exercici del dret d'elecció de centre per part dels pares.

4. Mons. Salinas, responsable de l'àmbit catequètic en la CET, ha tractat amb els

bisbes de l'itinerari de presentació del nou catecisme d'iniciació cristiana "Jesús és el Senyor", el qual es començarà a utilitzar a partir del curs 2009-2010. Les activitats i guies didàctiques aniran en volums a part.

Així mateix, Mons. Salinas ha informat de la celebració de les Jornades interdiocesanes sobre "Família i catequesi" que, organitzades pel Secretariat interdiocesà corresponent (SIC), tindran lloc a Barcelona els pròxims dies 30 de juny i 1 i 2 de juliol.

5. Mons. Vives, bisbe d'Urgell i responsable de la litúrgia en la CET, ha informat dels diversos treballs que duu a terme la Comissió interdiocesana corresponent (CIL) i ha anunciat la posada a la venda de la reimpressió del III volum de la Litúrgia de les Hores. Els bisbes han agraït a la CIL i al Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona el seu treball i dedicació. La reimpressió del IV volum de la Litúrgia de les Hores estarà disponible a primers del pròxim mes d'agost.

6. Mons. Saiz, bisbe de Terrassa i encarregat per la CET de la pastoral de joventut, i el P. Joan Pujol, director del Secretariat interdiocesà corresponent (SI), franciscà i delegat diocesà de Lleida, han informat els bisbes de les activitats pròpies d'aquest àmbit pastoral i, en concret, de la participació dels joves de les diòcesis catalanes en la XXIII Jornada Mundial de la Joventut, que tindrà lloc a Sydney (Austràlia), presidida per S.S. el Papa Benet XVI, el pròxim mes de juliol. Per part dels bisbes catalans hi participaran el Cardenal Martínez Sistach, Mons. Saiz i Mons. Casanova.

Els mateixos dies hi haurà una Trobada internacional de joves a Lourdes, en commemoració del 150è aniversari de les

aparicions de Maria Immaculada a santa Bernardeta; en aquesta trobada hi participarà també un nombrós grup de joves catalans.

En aquest mateix àmbit, els bisbes han acordat que el pròxim Aplec de l'Esperit, la periòdica trobada interdiocesana de joves de Catalunya i Balears, tingui lloc per Pasqua de Pentecosta, a la diòcesi de Terrassa, el mes de juny de l'any 2011.

7. En el capítol d'informacions diverses, Mons. Pujol ha explicat la bona marxa de l'Any Jubilar dedicat al 1750 aniversari del martiri del bisbe St. Fructuós i els seus diaques Auguri i Eulogi, i ha convidat els bisbes a assistir al Congrés Internacional que tindrà lloc a Tarragona els dies 19 a 21 del pròxim mes de juny sobre Sant Pau i el cristianisme primitiu. Les Actes autèntiques del martiri dels tres sants són el document històric més antic del cristianisme a Catalunya.

Per altra part, el Cardenal Martínez Sistach ha informat dels actes commemoratius del 40è aniversari de la fundació de la Facultat de Teologia de Catalunya i, en concret, del Congrés Internacional sobre "El Jesús històric", que tindrà lloc a Barcelona els dies 15 a 17 d'aquest mes de maig, al qual ha convidat també els bisbes.

Finalment, Mons. Casanova, bisbe de Vic, ha invitat els bisbes a participar en els actes commemoratius del mil·lenari de l'Abat Oliba, que tindran lloc a Ripoll el diumenge 15 del pròxim mes de juny.

DOCUMENTS

Manifest 1 de maig 2008

Fa temps que s'està produint a Catalunya l'anunci del tancament d'empreses, de trasllats a d'altres llocs de l'Estat o del món i de reducció de plantilles, que indiquen l'entrada en una època de crisi social que en aquest moment afecta greument milers de famílies directament i moltes altres, de manera indirecta (BRAUN, DUREX, MERCEDES, FIBRACOLOR, FRAPEBEHR, CEMOI, ...).

Des de diferents àmbits del món obrer venim fent una reflexió sobre els efectes nocius que produeix el capitalisme salvatge que es va imposant, que cada cop més busca el benefici econòmic per davant de la vida i la dignitat de les persones.

La conseqüència de l'estratègia dels poders econòmics, i les polítiques socials i econòmiques aplicades pels diferents governs, està produint un creixent procés d'empobriment d'amplis sectors socials a Catalunya i arreu de l'Estat Espanyol. El procés creixent de deslocalitzacions d'empreses a d'altres països, on la classe obrera està molt més precaritzada i amb menys drets laborals, és un dels signes més visibles d'aquesta estratègia.

Les deslocalitzacions són estimulades per l'afany d'incrementar els beneficis i

la reducció de costos, i en molts casos també, per operacions d'especulació immobiliària dels terrenys on actualment estan instal·lades les empreses, sense que les administracions posin normes clares per tal de frenar aquestes operacions especulatives.

En l'intent d'escapolir-se de les responsabilitats que els corresponen, les direccions de les empreses estan afinant un "modus operandi" molt precís a l'hora d'anunciar la seva decisió ja presa, i afeblir la força dels treballadors en les negociacions del conflicte:

- Llancen el rumor entre els i les treballadores perquè es facin especulacions de tota mena i comenci la por.
- Fan l'anunci generalment en divendres per aconseguir que l'estratègia del rumor i la por creixi fins i tot a la família.
- En els processos de negociació casualment hi ha un punt comú: que es produeix un moment d'enfrontament en èpoques de Nadal o vacances d'estiu.

I tot això amb el mutisme dels Mitjans de Comunicació que, amb la disposició que habitualment tenen per les notícies de caire tremendista i individual, quan es tracta de fets relacionats amb el tancament d'empreses no apareixen per enlloc! I cal preguntar-se si això no respon a directrius de les mateixes empreses d'informació.

És igualment molt significativa la inhibició de la Inspecció de treball en les negociacions, fent de la presència testimonial quasi la seva única actuació; potser és el paper que li atorga la llei, però és aquesta la responsabilitat dels Governos vers els ciutadans?

Com a treballadors cristians volem refrendar el valor i la dignitat de la perso-

na i el treball humà per sobre de qualsevol altra raó:

"El treball és sempre una causa eficient primària, mentre que el capital... és només un instrument o la causa instrumental" (*Laborem exercens*, n.12, Papa Joan Pau II, 1981).

"Les persones constitueixen "el patrimoni més valuós de l'empresa". A les grans decisions estratègiques i financeres, d'adquisició o de venda, de reajustament o tancament d'instal·lacions, en la política de fusions, els criteris no poden ser exclusivament de naturalesa financera o comercial. (*Compendi de la Doctrina Social de l'Església*).

I davant la problemàtica de la concentració del capital i les seves transaccions internacionals:

"...el consentiment de les parts, si es troben en una situació massa desigual, no basta per a garantir la justícia del contracte... una economia de canvis ja no es pot basar únicament en la llei de la lliure competència... la llibertat dels canvis només és equitativa si se sotmet a les exigències de la justícia social" (*Populorum progressio*, n.59, Papa Pau VI, 1967).

ELS MOVIMENTS OBRERS CRISTIANS, DELEGACIONS DIOCESANES DE PASTORAL OBRERA, PARRÒQUIES I D'ALTRES COL·LECTIUS DE TREBALLADORS I TREBALLADORES CRISTIANS VOLEM MANIFESTAR:

- Que els drets de les persones sempre estan i estaran per sobre del capital i del lliure mercat.
- Que els governs tenen la primeríssima responsabilitat de la defensa de les

persones, contra tota arbitrietat i instrumentalització laboral.

- Que les administracions públiques han d'exercir el control sobre la responsabilitat social de les empreses al nostre país.
- Que els mitjans de comunicació tenen la responsabilitat social envers els i les ciutadans en donar a conèixer la realitat diària de l'àmbit laboral.
- Que els i les representants dels treballadors i les organitzacions sindicals del nostre país han de treballar per la unió de consciència i d'acció davant l'agressió que suposa quedar-se sense feina.
- Que tota la població treballadora ha de prendre consciència de la situació, unir-se activament en l'ajut de tots els afectats.
- Que l'Església hem de fer una clara denúncia profètica contra tot allò que atempta contra els drets fonamentals dels treballadors, especialment dels més desvalguts del món obrer.

MOVIMENTS OBRERS CRISTIANS DE CATALUNYA I BALEARS: ACO, GOAC, JOC, MIJAC, CAPELLANS OBRERS, RELIGIOSES EN BARRIS I DELEGACIONS DE PASTORAL OBRERA DE LES DIÒCESIS DE CATALUNYA.

CRÒNICA

Reunió de delegats diocesans de Família i Vida de la CET (14-6-2008)

Amb la presència del bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés Soriano, encarregat de la Conferència Episcopal Tarracense per a aquest àmbit pastoral, va tenir lloc aquesta darrera reunió del curs amb els delegats diocesans de Família i Vida, al Seminari conciliar de Barcelona.

Els punts destacats del programa van ser fonamentalment els següents:

Intervenció del Sr. Joan Rigol i Roig, expresident del Parlament de Catalunya, sobre la visió de la família des de la legislació actual, amb diàleg posterior amb els presents.

Treball sobre un document orientatiu per als acollidors de promesos.

Informacions diverses de les diferents diòcesis.

Jornades del SIMCOS a Solsona

Els dies 26, 27 i 28 de juny es va celebrar a Solsona la trobada dels delegats de Mitjans de Comunicació de les diòcesis catalanes, per a reflexionar sobre l'ús i la presència que els bisbats tenen a Internet i alhora el tipus d'informació, el format i la

manera d'organitzar-la que és útil al públic en general i als comunicadors i periodistes per a construir les seves informacions. Hi van ajudar les aportacions del director de www.elsingulardigital.cat, Antoni Aira, el Sr. Daniel Arasa, professor de la Pontifícia Universitat de la Santa Croce de Roma i el Sr. Salvador Aragonès, exdirector d'Europa Press i degà de la Facultat de Comunicació de la Universitat Internacional de Catalunya.

Conferencia Episcopal Española

COMUNICATS

Nota de prensa final de la CCIX reunión de la Comisión Permanente de la CEE

Madrid, 19-6-2008

La Comisión Permanente de la Conferencia Episcopal Española (CEE) ha celebrado su CCIX reunión, en la Casa de la Iglesia, en Madrid, durante los días 17 y 18 de junio.

Como es habitual, las Comisiones Episcopales han informado sobre el cumplimiento del Plan Pastoral y los obispos han estudiado distintos asuntos de seguimiento y temas económicos. Entre ellos, han revisado los balances y liquidación presupuestaria del año 2007 del Fondo Común Interdiocesano, de la CEE y de sus organismos e instituciones, que se someterán para su aprobación a la Asamblea Plenaria del próximo mes de noviembre.

La Cadena COPE

En el momento previsto en el orden del día para los asuntos de seguimiento, los obispos de la Comisión Permanente recibieron amplia información sobre la situación actual y perspectivas de futuro de la Cadena COPE y mantuvieron un extenso y rico diálogo sobre el tema.

Conscientes de su responsabilidad y convencidos de la necesidad y utilidad de

este importante medio de comunicación social, los obispos se proponen intensificar la relación de la Conferencia Episcopal, a través de su Comité Ejecutivo, con la Dirección y el Consejo de Administración de la Cadena en orden a seguir velando por el respeto al Ideario de la COPE y a la exigencia de su cumplimiento. El Ideario señala como objetivos de este medio el servicio a la verdad, a la libertad y al bien común, y es para todos, norma de orientación obligada.

Los obispos de la Comisión Permanente mantienen el compromiso de la Conferencia de que la COPE realice los objetivos de todo medio de comunicación social, además del específico, previsto en el Ideario, de ser "presencia evangelizadora en el ámbito de la opinión pública".

Nota de la Comisión para la Doctrina de la Fe

La Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe ha pedido a la Permanente autorización para publicar una Nota de clarificación sobre el libro de **José Antonio Pagola**, *Jesús. Aproximación histórica* (Madrid 2007). Tras una atenta lectura del texto presentado, se ha concedido la autorización solicitada. La Nota será publicada oportunamente.

Documento sobre la actualidad de la Misión Ad Gentes en España

Mons. D. **Ramón del Hoyo López**, Obispo de Jaén y Presidente de la Comisión Episcopal de Misiones, ha presentado para su estudio un documento sobre la actualidad de la Misión Ad Gentes en España. Se trata de una propuesta que toma como base las conclusiones del Congreso Nacional de misiones, celebrado en Burgos en

2003, y las intervenciones más destacadas y recientes del magisterio pontificio, incluida la reciente Nota doctrinal acerca de algunos aspectos de la evangelización de la Congregación para la Doctrina de la Fe, de 3 diciembre de 2007.

La Comisión Permanente ha remitido el texto a la Asamblea Plenaria para su estudio y eventual aprobación.

Congreso Eucarístico Nacional de 2010

Se han iniciado las gestiones para determinar qué diócesis será la anfitriona del Congreso Eucarístico Nacional, que se celebrará en 2010. Este Congreso reflejará y potenciará hacia el futuro las iniciativas y las acciones que las distintas Comisiones Episcopales y otros organismos están llevando a cabo como cumplimiento del Plan Pastoral de la CEE para el quinquenio 2006-2010, "Yo soy el pan de vida (Jn 6, 35). Vivir de la Eucaristía", aprobado por la Asamblea Plenaria el 30 de marzo de 2006.

Jornada Mundial de la Juventud en Sydney

La Comisión Episcopal de Apostolado Seglar ha informado a los obispos sobre los preparativos de la Jornada Mundial de la Juventud que se celebrará en Sydney del 15 al 20 de julio. En breve se darán a conocer a la opinión pública los detalles de la participación española en la Jornada.

Calendario de reuniones de los órganos de la CEE para 2009

La Comisión Permanente ha aprobado el calendario de reuniones de los órganos de la CEE para el año 2009. Las Asambleas Plenarias tendrán lugar del 20 al 24 de abril y del 23 al 27 de noviembre y las

reuniones de la Comisión Permanente, del 17 al 19 de febrero; del 16 al 18 de junio y del 29 de septiembre al 1 de octubre.

Nombramientos de Directores de Secretariados de la CEE

De acuerdo con el artículo 10,3 del Reglamento de las Comisiones Episcopales de la CEE, los Directores de Secretariado son nombrados por un plazo de tres años, pasado el cual, dentro de los seis meses siguientes, se decidirá si se les renueva el nombramiento por otro plazo de la misma duración. El nombramiento corresponde a la Comisión Permanente a propuesta del Presidente de la Comisión Episcopal interesada, después de haber oído al Secretario General (Estatutos, art. 23, 14º).

La Comisión Permanente, como es habitual tras la Asamblea de renovación de cargos, ha renovado a los Directores de los siguientes Secretariados:

- Mons. D. **Antonio Cartagena Ruiz**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar
- Rvdo. D. **Javier Igea López-Fando**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal del Clero
- Rvdo. D. **José Rico Pavés**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe
- Rvdo. D. **Modesto Romero Cid**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Enseñanza y Catequesis
- P. **Juan María Canals Casas**, CMF, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Liturgia
- Rvdo. D. **José María Gil Tamayo**, como Director del Secretariado de la Comi-

sión Episcopal de Medios de Comunicación Social

- Rvdo. D. **Anastasio Gil García**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Misiones y Cooperación entre las Iglesias
- Rvdo. D. **Sebastián Taltavull Anglada**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Pastoral
- Rvdo. D. **Fernando Fuentes Alcántara**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Pastoral Social
- Rvdo. D. **Manuel Iñiguez Ruiz de Clavijo**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Patrimonio Cultural
- Rvdo. D. **Carlos de Francisco Vega**, como Director del Secretariado de la Comisión Episcopal de Relaciones Interconfesionales
- Dª **Lourdes Grosso García**, M.Id., como Directora del Secretariado de la Comisión Episcopal para la Vida Consagrada.

Otros nombramientos:

- Dña. **Rosario Vicente Durá**, laica de la Diócesis de Ciudad Real, como Presidenta de la "Confederación de Federaciones y Asociaciones de Viudas Hispánica" (C.O.N.F.A.V.).
- Dña. **Esther Álvarez Prieto**, laica de la Diócesis de Bilbao, como Presidenta de la "Federación de Entidades Cristianas de Tiempo Libre-DIDANIA".
- Rvdo. P. **José Luis Guzón Nestar**, SDB, sacerdote salesiano perteneciente a la Inspectoría Salesiana "Santiago el Mayor" de León, como Asesor Religioso de la "Federación de Entidades Cristianas de Tiempo Libre-DIDANIA".
- Don **Rodrigo Bello González**, laico de la Archidiócesis de Zaragoza, como

Coordinador Nacional de la Asociación "Renovación Carismática Católica de España" (RCCE).

- Rvdo. D. **Eduardo Toraño López**, sacerdote de la Archidiócesis de Madrid, como Asesor Espiritual Nacional de la Asociación "Renovación Carismática Católica de España" (RCCE).
- Don **Guillermo Aparicio García**, laico de la Archidiócesis de Madrid, como Presidente General del Movimiento de Apostolado Seglar, Jubilados y Mayores "Vida Ascendente".
- Rvdo. D. **Antonio Matilla Matilla**, sacerdote de la Diócesis de Salamanca, como Consiliario General del "Movimiento Scout Católico" (MSC).
- Rvdo. D. **José Ramón Peláez Sanz**, sacerdote de la Archidiócesis de Valladolid, como Asesor Espiritual del "Movimiento Cultural Cristiano".
- Don **Santiago Álvarez Cabezón**, laico de la Diócesis de Osma-Soria, como Presidente General del "Movimiento Rural Cristiano de Acción Católica".
- Rvdo. D. **Enrique Gómez Rodríguez**, sacerdote de la Diócesis de Plasencia, como Consiliario General del "Movimiento Rural Cristiano de Acción Católica".
- Dña. **María Dolores Ferrández Espinosa**, laica de la Diócesis de Orihuela-Alicante, como Presidenta Nacional del Movimiento de Acción Católica "Mujeres Trabajadoras Cristianas" (MTC) (Reelección).
- Además, la Comisión Permanente ha confirmado al P. **Emilio Alberich Sotomayor**, SDB, salesiano de la Inspectoría "María Auxiliadora", con sede en Sevilla, como Presidente de la Asociación Española de Catequetas.

[Santa Seu]

DECRETS

Decreto *urbis et orbis* de concesión de indulgencias especiales con ocasión de los dos mil años del nacimiento del Santo Apóstol Pablo

En la inminencia de la solemnidad litúrgica de los Príncipes de los Apóstoles, el Sumo Pontífice, movido por su solicitud pastoral, desea acudir oportunamente a los tesoros espirituales que hay que conceder a los fieles para su santificación, de manera que puedan renovar y reforzar, con fervor aún mayor en esta pía y feliz ocasión, propósitos de salvación sobrenatural ya a partir de las primeras vísperas de la recordada solemnidad, principalmente en honor del Apóstol de las Gentes, de quien se aproximan los dos mil años de su nacimiento terrenal.

En verdad el don de las Indulgencias, que el Romano Pontífice ofrece a la Iglesia Universal, allana el sendero para obtener en grado sumo la purificación interior que, mientras rinde homenaje al santo Apóstol Pablo, exalta la vida sobrenatural en el corazón de los fieles y les impulsa dulcemente a dar frutos de obras buenas.

Por lo tanto esta Penitenciaría Apostólica, a la cual el Santo Padre ha encomendado la tarea de preparar y redactar el Derecho sobre la concesión y la obtención

de las Indulgencias que serán válidas durante todo el Año Paulino, con el presente Decreto, emitido en conformidad con el deseo del Sumo Pontífice, benignamente concede las gracias que a continuación se especifican:

I.- A todos los fieles cristianos verdaderamente arrepentidos que, debidamente purificados mediante el Sacramento de la Penitencia y restaurados con la Sagrada Comunión, devotamente visiten en peregrinación la basílica papal de San pablo en la vía Ostiense y recen por las intenciones del Sumo Pontífice, se les concede e imparte la *Indulgencia plenaria* de la pena temporal por sus pecados, una vez obtenida por ellos la remisión sacramental y el perdón de sus faltas.

Los fieles cristianos podrán lucrar la Indulgencia plenaria tanto para ellos mismos como por sus difuntos, tantas veces como cumplan las obras requeridas; se mantiene la norma según la cual se puede obtener la Indulgencia plenaria sólo una vez al día.

A fin de que las oraciones que se eleven en estas sagradas visitas conduzcan y estimulen con mayor intensidad las almas de los fieles a la veneración de la memoria de San Pablo, se establece cuanto sigue: los fieles, además de elevar sus súplicas ante el altar del Santísimo Sacramento, cada uno según su piedad, deberán acudir al altar de la Confesión y rezar con devoción el «Padre Nuestro» y el «Credo», añadiendo pías invocaciones en honor de la Santísima Virgen María y de San Pablo. Que tal devoción esté siempre estrechamente unida a la memoria del Príncipe de los Apóstoles San Pedro.

II.- Los fieles cristianos de las Iglesias locales, cumplidas las condiciones habituales (Confesión sacramental, Comunión

eucarística y oración por las intenciones del Sumo Pontífice), excluido cualquier apeamiento al pecado, podrán ganar la *Indulgencia plenaria* si participan devotamente en una celebración sacra o en un pío ejercicio tenido públicamente en honor del Apóstol de las Gentes: en los días de la solemne apertura y clausura del Año Paulino, en todos los lugares sagrados; en otros días determinados por el Ordinario del lugar, en los lugares sagrados dedicados a San Pablo, y, por aprovechamiento de los fieles, en otros designados por el propio Ordinario.

III.- Finalmente los fieles impedidos por enfermedad u otra legítima y relevante causa, siempre con el ánimo desapegado de cualquier pecado y con el propósito de cumplir las condiciones habituales en cuanto sea posible, podrán también ganar la *Indulgencia plenaria*, con tal de que se unan espiritualmente a una celebración jubilar en honor a San Pablo, ofreciendo a Dios sus oraciones y sufrimientos por la unidad de los cristianos.

A fin de que los fieles puedan participar con mayor facilidad de estos celestes favores, estén atentos los sacerdotes –con aprobación de la autoridad eclesiástica competente para escuchar confesiones–, con ánimo dispuesto y generoso, a acogerles.

El presente Decreto tiene validez sólo en la duración del Año Paulino. No obstante disposición en contra.

Dado en Roma, en la sede de la Penitenciaría Apostólica, el 10 de mayo, año de la encarnación del Señor 2008, víspera de Pentecostés.

James Francis Card. Stafford
Penitenciario Mayor
 +Gianfranco Girotti, O.F.M. Conv.
Obispo Tit. de Meta, Regente

DOCUMENTS

Carta del Papa a la cumbre de la FAO sobre seguridad alimentaria mundial

Vaticano, 2-6-2008

Señor presidente de la República italiana, ilustres jefes de Estado y de Gobierno, señor director general de la FAO, señor secretario general de la ONU, señoras y señores:

Con alegría os presento mi deferente y cordial saludo a todos los que, de diferentes maneras, representáis a los diferentes componentes de la familia humana, reunidos en Roma para concordar soluciones idóneas y afrontar el problema del hambre y de la malnutrición.

He pedido al cardenal Tarcisio Bertone, mi secretario de Estado, que os transmita la particular atención con la que sigo vuestro trabajo y que os asegure que doy una gran importancia a la ardua tarea que os espera. A vosotros se dirige la mirada de millones de hombres y mujeres, mientras nuevas insidias amenazan su supervivencia y situaciones preocupantes ponen en peligro la seguridad de sus países. De hecho, la creciente globalización de los mercados no siempre favorece la disponibilidad de alimentos y los sistemas productivos con frecuencia están condicio-

nados por límites estructurales, así como por políticas proteccionistas y fenómenos especulativos que dejan a poblaciones enteras al margen de los procesos de desarrollo. A la luz de esta situación, es necesario confirmar con fuerza que el hambre y la malnutrición son inaceptables en un mundo que, en realidad, dispone de niveles de producción, de recursos y de conocimientos suficientes para acabar con estos dramas y con sus consecuencias. El gran desafío de hoy consiste en "globalizar no sólo los intereses económicos y comerciales, sino también las expectativas de solidaridad, en el respeto y en la valoración de la contribución de cada miembro de la sociedad" (Discurso a la fundación Centesimus Annus pro Pontifice, 31 de mayo de 2008).

Hago llegar a la FAO y a su director general mi aprecio y gratitud por haber llamado nuevamente la atención de la comunidad internacional sobre lo que obstaculiza la lucha contra el hambre y por haberla invitado a una acción que, para que sea eficaz, tiene que ser unitaria y coordinada.

Con este espíritu, deseo renovar a las personalidades que participan en esta cumbre el auspicio que formulé durante mi reciente visita a la sede de la ONU: es urgente superar la "paradoja de un consenso multilateral que sigue padeciendo una crisis a causa de su subordinación a las decisiones de unos pocos" (Discurso a la asamblea general de la ONU, 18 de abril de 2008). Además, me permito invitaros a colaborar de manera cada vez más transparente con las organizaciones de la sociedad civil comprometidas en superar la creciente brecha entre riqueza y pobreza. Os exhorto a continuar en esas

reformas estructurales que, a nivel nacional, son indispensables para afrontar con éxito los problemas del subdesarrollo, de los que el hambre y la malnutrición son una consecuencia directa. ¡Sé que todo esto es arduo y complejo!

Ahora bien, ¿cómo es posible permanecer insensibles a los llamamientos de quienes, en diferentes continentes, no logran alimentarse suficientemente para vivir? Pobreza y malnutrición no son una mera fatalidad, provocada por situaciones ambientales adversas y por calamidades naturales desastrosas. Por otra parte, las consideraciones de carácter exclusivamente técnico o económico no deben prevalecer sobre los deberes de justicia hacia los que padecen hambre. El derecho a la alimentación "responde principalmente a una motivación ética: 'dar de comer a los hambrientos' (cf. Mt 25,35), que apremia a compartir los bienes materiales como muestra del amor que todos necesitamos [...] Este derecho primario a la alimentación está intrínsecamente vinculado con la tutela y defensa de la vida humana, roca firme e inviolable donde se apoya todo el edificio de los derechos humanos (Discurso al nuevo embajador de Guatemala, 31 de mayo de 2008).

Cada persona tiene derecho a la vida; por eso, es necesario promover de manera eficaz la aplicación de este derecho y ayudar a las poblaciones que sufren por la falta de alimentos a llegar a ser poco a poco capaces de satisfacer las propias exigencias de una alimentación suficiente y sana.

En este momento particular, en el que está amenazada la seguridad alimentaria a causa del encarecimiento de los productos agrícolas, deben elaborarse nuevas

estrategias de lucha contra la pobreza y de promoción del desarrollo rural. Esto debe suceder también a través de procesos de reformas estructurales, que permitan afrontar los desafíos de la misma seguridad y de los cambios climáticos; además, es necesario aumentar la disponibilidad de comida, valorando las capacidades de los pequeños agricultores y garantizando su acceso al mercado. Ahora bien, el aumento global de la producción agrícola sólo podrá ser eficaz si va acompañado por la distribución eficaz de esta producción y si se destina primariamente a satisfacer las necesidades esenciales. Se trata de un camino que no es ciertamente fácil, pero que permitiría, entre otras cosas, redescubrir el valor de la familia rural: ésta no se limita a preservar la transmisión, de los padres a los hijos, de los sistemas de cultivo, de conservación y de distribución de los alimentos, sino que es sobre todo un modelo de vida, de educación, de cultura y de religiosidad. Además, desde el punto de vista económico, asegura una atención eficaz y amorosa a los más débiles y, en virtud del principio de subsidiariedad, puede asumir un papel directo en la cadena de distribución y comercialización de los productos agrícolas destinados a la alimentación, reduciendo los costes de intermediación y favoreciendo la producción a pequeña escala.

Señoras y señores:

Las dificultades actuales muestran cómo las modernas tecnologías, por sí mismas, no son suficientes para superar la carencia alimentaria, así como tampoco lo son las estadísticas o el envío de ayuda en casos de emergencia. Todo esto tiene ciertamente una gran importancia, sin embargo debe ser completado y orientado

por una acción política que, inspirada en los principios de la ley natural que están inscritos en el corazón de los hombres, proteja la dignidad de la persona. De este modo, también se respeta el orden de la creación y se tiene "como criterio de orientación el bien de todos" (Mensaje para la Jornada Mundial de la Paz, 1 de enero de 2008, n. 7).

Sólo la tutela de la persona, pues, permite combatir la causa principal del hambre, es decir, esa cerrazón del ser humano hacia sus semejantes que disuelve la solidaridad, justifica los modelos de vida consumista y disgrega el tejido social, preservando e incluso llegando a aumentar el surco de injustos desequilibrios, dejando a un lado las exigencias más profundas del bien. (Cf. *Deus Caritas Est*, 28).

Por tanto, si se hiciera valer el respeto de la dignidad humana en la mesa de las negociaciones, de las decisiones y de su aplicación, podrían superarse obstáculos que de otro modo son insuperables y se eliminaría, o al menos disminuiría, el desinterés por el bien de los demás. De este modo, sería posible adoptar medidas valientes, que no se rindan ante el hambre y la malnutrición, como si se tratara simplemente de fenómenos endémicos y sin solución. La defensa de la dignidad humana en la acción internacional, también de emergencia, ayudaría además a limitar lo superfluo en la perspectiva de las necesidades de los demás y a administrar de modo justo los frutos de la creación, poniéndolos a disposición de todas las generaciones".

A la luz de estos principios deseo que las delegaciones presentes en esta reunión asuman nuevos compromisos y se propongan llevarlos a cabo con gran deter-

minación. ¡La Iglesia católica, por su parte, desea unirse a este esfuerzo! Con espíritu de colaboración, basándose en la antigua sabiduría, inspirada por el Evangelio, propone un llamamiento firme y sentido, que sigue siendo de gran actualidad para quienes participan en la cumbre: "Da de comer al que está muriéndose de hambre, si no le das de comer, le habrás matado" (*Decretum Gratiani*, c. 21, d. LXXXVI). Os aseguro que, en este camino, podéis contar con la contribución de la Santa Sede. Ésta, si bien se diferencia de los Estados, se une a ellos en los objetivos más nobles para sellar un compromiso que, por su misma naturaleza, involucra a toda la comunidad internacional: alentar a todo pueblo a compartir las necesidades de los demás pueblos, poniendo en común los bienes de la tierra que el Creador ha destinado a toda la familia humana.

Con estos sentimientos, formulo mis mejores deseos de éxito para la conferencia e invoco la bendición del Altísimo sobre vosotros y sobre cuantos están comprometidos con el auténtico progreso de la persona y de la sociedad.

BENEDICTUS PP. XVI

Altres Informacions

NOTÍCIES

El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona compleix 50 anys

Aquest matí, 12 de juny, a Barcelona, han tingut lloc els actes commemoratius de la fundació del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL).

A les 11 h, el cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, ha presidit l'Eucaristia d'acció de gràcies i han concelebrat amb ell l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol; l'arquebisbe emèrit d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís; el bisbe de Girona, Mons. Carles Soler; el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Trasserra; el bisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives; el bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, Mons. Pere Tena -un dels fundadors del CPL-, i un nombrós grup de preveres de les distintes diòcesis catalanes, amb la participació de molts fidels vinculats a la vida i a les activitats del Centre.

L'acte acadèmic ha tingut lloc a l'Aula Magna del Seminari Conciliar, presidit també pel Cardenal de Barcelona, acompanyat pels arquebisbes i bisbes esmentats i per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, amb l'adhesió dels altres bisbes catalans i de Mons. Julián López, bisbe de Lleó i president de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la Conferència Episcopal Espanyola.

Després de la projecció d'unes imatges i la lectura d'uns textos que han resumit la trajectòria d'aquests 50 anys, el diaca Josep Urdeix, president del CPL, ha pronunciat el primer parlament, en el qual ha subratllat l'aportació de les persones -algunes ja traspassades- que han fet possible amb la seva variada aportació la important contribució del Centre a la pastoral litúrgica de Catalunya, d'Espanya i dels països llatinoamericans, sobretot amb la publicació de "Missa Dominical".

El Dr. Salvador Pié, professor de la Universitat Gregoriana de Roma i de la Facultat de Teologia de Catalunya, ha fet una prospecció de futur sobre el treball del Centre i Mons. Pere Tena ha glossat l'esforç de fidelitat del CPL al moviment litúrgic i a la renovació de la mateixa litúrgia per part del Concili Vaticà II, així com la tasca docent que realitza el Centre per mitjà de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona. El cardenal Martínez Sistach ha clos l'acte agraint al CPL la seva fecunda aportació a la millora de la qualitat celebrativa de tantes comunitats cristianes i desitjant-li un llarg futur d'encara més intens servei a l'Església.

Homenatge a Mn. Josep M. Via Taltavull

El passat 16 de juny la Fundació Joan Maragall, la Facultat de Filosofia de Catalunya i la Facultat de Teologia de Catalunya rendiren un homenatge a Mn. Josep M. Via en la Sala d'Actes del Seminari Conciliar de Barcelona, en ocasió que la Fundació havia publicat un Quadern de la seva col·lecció amb un recull de vint-i-cinc articles seus publicats a La Vanguardia entre els anys 1973 i 1981. Es triaren els

articles relatius a filòsofs, tots (amb una única excepció) moderns i contemporanis: Aristòtil, Erasme, Pascal, Spinoza, Voltaire, Rousseau, Kant, Marx, Lenin, Maritain, Marcel, Heidegger, Sartre, Teilhard de Chardin, Garaudy, Habermas, Tierno Galván, els *nouveaux philosophes* francesos o Ferrater Mora, incloent-hi també algunes figures que estan a cavall entre la literatura i la filosofia, com ara Paul Valéry o André Malraux. A dos d'aquests filòsofs, Spinoza i Sartre, havia dedicat Mn. Via especial atenció, sens dubte perquè els veia com dos grans desafiaments per a la fe cristiana. El recull s'ha titulat *Fe i pensament*. I cal remarcar que ambdós aspectes hi són igualment essencials i s'hi interpreten amb tota naturalitat. Els filòsofs hi són llegits filosòficament però des de la fe (des d'algun lloc s'han de llegir!), i la fe hi és presentada des d'una sensibilitat filosòfica. Tot amb una gran exigència intel·lectual, lluny de la temptació ingènua apològica. Segons la coneguda reflexió de T.S. Eliot, la informació hi és posada al servei del coneixement, i el coneixement al servei de la saviesa. És potser aquest darrer mot, *saviesa*, el que millor expressa la lliçó darrera d'aquests articles, així com també la petjada que ha deixat Mn. Via en la Fundació Joan Maragall i en les altres institucions.

La Sala d'Actes estava plena de familiars, d'amics i d'exalumnes de Mn. Via. Inicià els parlaments el Dr. Antoni Matabosch glossant el seu influx en la constitució i desenvolupament de la Fundació. Els degans de les facultats ressaltaren Mn. Via professor. Mn. Via feu una llarg i profund parlament sobre els punts essencials que ha volgut deixar clars en els seus més de quaranta anys de professor. Clogué l'acte

el Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona.

Mn. Via és un home de pensament, amb una sòlida formació filosòfica i teològica i una gran sensibilitat per la cultura actual; un home que sap veure les coses en perspectiva i que sap destriar en les diverses qüestions l'essencial de l'accessori.

Simposi Internacional de Sagrada Escriptura: La recerca del Jesús històric, de la FTC (Nota del Departament de premsa de la FTC)

Barcelona, 15-5-2008

La FTC clou els actes del 40è aniversari amb un Simposi Internacional sobre la recerca del Jesús Històric, que se celebra de dijous a dissabte. Experts en recerca bíblica estudien a Barcelona la figura de Jesús: Qui era Jesús? Quina mena de jueu era? Què és la Tercera Recerca? Amb quines fonts es treballa avui? Preguntes que trobaran resposta entre especialistes de primer nivell reunits a Catalunya.

Aquesta tarda, a les 16h, el cardenal de Barcelona i Gran Cancellier de Facultat de Teologia de Catalunya (FTC), Lluís Martínez Sistach, inaugura a l'Aula Magna del Seminari Conciliar (Diputació, 231, Barcelona), el darrer dels actes programats per la FTC durant el curs en què commemora el 40è aniversari. Des d'avui fins dissabte se celebra el Simposi Internacional de Sagrada Escriptura: La recerca del Jesús Històric, en el qual participaran especialistes en la matèria de primer nivell mundial.

La història de la recerca bíblica de les darreres dècades s'ha caracteritzat per un interès renovat pel Jesús de la història. Fins i tot des dels anys vuitanta es parla

d'una "Tercera recerca del Jesús històric" com d'un nou context exegètic que replan-tejaria les grans qüestions des d'una òpti-ca renovada. El tema de l'accés al Jesús històric s'ha revitalitzat gràcies a l'ampli ventall de fonts que s'estudien amb ampli-tud crítica i rigorosa. Així, doncs, l'objectiu del Simposi és l'estudi de quatre àrees molt importants en la recerca del Jesús històric: La Tercera Recerca, els orígens, el judaisme de Jesús i la interpretació global de la seva figura.

Què és la Tercera Recerca? Hi ha un interès renovat pel Jesús de la història que caracteritza els nostres temps i, gràcies a l'interès dels mitjans de comunicació, s'està fent una bona divulgació dels coneixements seriosos sobre Jesús. La Tercera Recerca va néixer en àmbits universitaris, concretament dels Estats Units, en el món de la investigació científica.

Durant el Simposi es valoraran les característiques pròpies de la investigació actual sobre Jesús, es preguntaran quins són els seus antecedents i quines les seves nove-tats. Es mirarà d'entendre amb quins mètodes treballa, si realment és tan interdisciplinar com es diu, si és de debò ecumènica, interreligiosa i internacional, si és científica i objectiva. De fet, la Tercera Recerca està recollint els avenços de l'arqueologia i de la sociologia, de l'antropologia cultural i de l'exegesi dels textos antics.

En la investigació històrica són fonamentals les fonts i els criteris. Les unes forneixen les dades i els altres la forma de treure'n profit. En el cas de la recerca sobre Jesús hi ha una dependència bàsica de fonts literàries: documents escrits, la majoria d'origen cristià, els més valuosos dels quals formen part del Nou Testament. S'analitza cada vegada amb més cura

l'ampli món dels apòcrifs, però amb resul-tats escassos. I amb poques esperances de trobar noves dades. Malgrat tot, encara queda molt a reflexionar sobre la identitat dels evangelis, sobre el seu procés de composició, sobre el seu tractament de les dades històriques. "Una perspectiva il·luminadora, cada dia més respectada, és valorar el fet que en les societats on van néixer domina l'oralitat sobre l'escriptura. Els mecanismes de la transmissió oral influeixen decisivament en la configuració de les tradicions que desemboquen en els textos evangèlics. Un coneixement més acurat d'aquests processos ens ha d'aju-dar a precisar la historicitat dels relats evangèlics", apunta el Dr. Agustí Borrell, professor de la FTC i coordinador del Simposi.

Ja resulta pràcticament un tòpic dir que la Tercera Recerca ha posat l'accent en la judaïtat de Jesús. "És cert –continua el Dr. Borrell–: observar Jesús en el context, cada vegada més conegut, del judaisme palestinenc del segle I, està resultant de gran utilitat per dibuixar-ne un perfil més versemblant. Tanmateix, una de les conclusions cada vegada més evidents és el pluralisme de la societat jueva de l'època, en diversos àmbits, i sense excloure'n el religiós. El consens hi és: Jesús era jueu. Però ara sabem que això no ho resol tot, sinó que cal continuar preguntant: amb quin judaisme s'identificava Jesús? Amb quin dels grups representatius se sentia més identificat? Quina interpretació feia de les creences i de les tradicions del seu poble? Quina actitud tenia davant les insti-tucions socials i religioses del seu temps? Què acceptava i què volia canviar?".

Així, doncs, el Simposi es proposa des-cobrir qui era Jesús de Natzaret, oferir un

retrat el més acurat possible d'una persona clau en la història de la humanitat, que va viure fa dos mil anys. Cal fer notar que cada un dels investigadors acaba oferint-ne una imatge determinada, que privilegia uns trets per sobre d'uns altres. Sovint, els resultats es poden resumir en poques paraules: un mestre de saviesa, un profeta escatològic, un carismàtic espiritual, un messies revolucionari, un filòsof cínic, un reformador social, un taumaturg popular. Aquestes imatges poden ser o no compatibles, per això es farà una síntesi de totes elles.

El programa del Simposi i els seus ponents

La primera sessió del Simposi, a les 16 h, porta per títol "La Tercera Recerca, una nova recerca?", i compta amb els ponents Prof. Giuseppe Segalla (Milà-Pàdua), que parlarà sobre el paradigma postmodern de la Tercera Recerca, i el Prof. Rafael Aguirre (Bilbao), que tractarà de la consecució d'aquesta Tercera Recerca en relació amb la Primera i la Segona.

Demà, divendres, a les 10 h, el títol de la segona àrea temàtica és "L'accés històric a Jesús: oralitat i documents". Hi prendran part el Prof. Oriol Tuñí (Barcelona), que se centrarà en els criteris de recerca del Jesús històric i els problemes que sorgeixen en utilitzar criteris de plausibilitat, i el Prof. Richard Bauckham (St. Andrews), que tractarà de respondre la mateixa qüestió a partir del concepte de tradició: els camins i els mitjans tradicionals de transmissió de Jesús, des dels inicis. El Prof. Bauckham accentuarà la importància de la tradició oral i es preguntarà sobre la relació entre l'oralitat i els escrits tradicionals de Jesús.

A les 16 h de demà s'obrirà la tercera àrea del Simposi, a càrrec dels Prof. James Charlesworth (Princeton) i Daniel Marguerat (Lausanne). A partir del tema "Jesús i el judaisme: ruptura o renovació", Marguerat i Charlesworth intercanviaran els seus punts de vista i presentaran qui està treballant en dues grans temàtiques: la Llei i el temple.

Dissabte, a les 10h, s'iniciarà la darrera àrea: "Jesús: savi o profeta". La protagonitzaran els Prof. Seán Freyne (Dublín) i Armand Puig (Barcelona), que intentaran respondre la pregunta sobre l'abast i el sentit que el propi Jesús va donar a la seva vida i a les seves paraules.

Finalment, el Prof. Agustí Borrell farà la síntesi del Simposi, a les 13h, i a continuació tindrà lloc la cloenda, que presidirà, en nom del cardenal de Barcelona, Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit.

Intervenció del cardenal de Barcelona

A partir del Simposi, el cardenal de Barcelona assegura que "la modernitat i la postmodernitat han posat damunt la taula la pregunta sobre la identitat i les vies d'accés a Jesús i cal donar-hi una resposta sòlida, amb els matisos que calgui, però aportant també les certeses que els textos desclouen. L'exegesi actual no viu del dubte i de la reducció sinó de l'obertura d'horitzons i perspectives, i ens n'hem de felicitar. El debat històric sobre la figura de Jesús contribueix a donar solidesa a les afirmacions del dogma i a les conviccions que brollen de la fe de l'Església. La recerca no ens ha de fer basarda; ben al contrari, el mètode històricocrític ha fet i fa grans aportacions a un millor coneixement de la figura de Jesús".

"La pregunta sobre Jesús ocupa i ocuparà la teologia cristiana. La persona de Jesús és realment el punt nodal de la confessió de fe i de la reflexió teològica. Tanmateix, atansar-se a ell es fa també amb proximitat i empatia espiritual, allò que el Nou Testament anomena «tenir els mateixos sentiments de Crist Jesús». És bo, doncs, que la moderna exegesi, dotada amb l'instrumental afinat de la recerca històrica i literària, s'endinsi en el bosc dels mil camins, que és l'estudi del text bíblic. Però també és bo que el referent d'aquell que és «el camí» i «el capdavanter» de la fe es mantingui des de l'adhesió de cor, amb sinceritat i amb gratitud. No és casual que els il·lustres professors que participen com a ponents en aquest Simposi pertanyin a diverses confessions cristianes. Es tracta d'un signe dels temps que vivim. Gràcies a l'Escriptura que ha anat aproximant els cristians, la recerca sobre Jesús es planteja com un àmbit d'ecumenisme pràctic, en el qual el debat intel·lectual s'esforça per superar els particularismes de la pròpia tradició i busca els grans punts d'acord que ens són comuns a tots", conclou el cardenal Lluís Martínez Sistach.

